

115 §.

Hostila toivoi ryhmän päättävän omalta osaltaan, ettei otettaisi lomaa Pohjoismaiden Neuvoston kokouksen vuoksi.

Päätös: Asiasta päättää puhemiesneuvosta, mutta tältä pohjalta neuvotellaan.

Royal Paasio

Paasio

A. F. Haapasalo

Haapasalo.

Pöytäkirja tarkastettu:

Teuvo Helle

Helle

Sylvia Hostila

Hostila.

Pöytäkirja Sos. dem. eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 8.10.1959 alkaen klo 15. Poissa Lehto ja Helle. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

102 §.

Sos. dem. Raittiusliiton järjestämään tilausuuteen, jossa paljastetaan Aino Lehtokosken muotokuva, esitetään ryhmän edustajaksi Sylvi Siltanen.

103 §:

Rautatieläisten liiton osaston n:o 1 tilausuuteen 15.10. missä on esillä VR:n määrärahat, nimettiin Raunio.

104 §.

Sihteerin esittämä luonnos ns. simoslaisille lähetettävästä vastauksesta hyväksyttiin.

105 §.

Henriksson selosti Eskolan johdolla käytyjä neuvotteluja. Eskola oli todennut, ettei asioita voida ilman sos. dem. apua hoitaa pitemmän aikaa. Hallitus valmistelee uutta työllisyyslakia. Tilanteessa ei ole selvyyttä odotettavissa käden käänteessä. - Sos. dem. edustajien taholta oli ilmoitettu, ettei budjetista päästä sopimukseen ilman että hallitus-poliittinen tilanne selvitetään. Meidän on saatava takeet näistä kysymyksistä. Budjetti vaatii hallituskysymyksen pikaista ratkaisemista. - Eskola oli todennut ryhmällä olevan suppean ratkaisuvallan, ei voi ratkaista hallituskysymystä. Oli luvannut toimia niin, että puoluevaltuuskunta kutsuttaisiin koolle asiaa käsittelemään. Ryhmän enemmistö oli sitä mieltä, että tilanne muodostuu pian kestäättömäksi. Pelkäävät kommunistien tavan, jos tilanne jatkuu nykyisellään. Eupasi palata asiaan keskusteltavien muiden ryhmien kanssa.

Tänään jatkettaessa keskusteluja oli Eskola todennut muiden ryhmien olleen samaa mieltä sos. demien kanssa, paitsi ns. simoslaiset. Kokouksen Hetemäki oli pelännyt budjetin romuuttamista ja ehdottanut keskustelua presidentin kanssa. Ruotsalaisten Österholm oli suositellut laaja-pohjaista hallitusta ja tilanteen rauhoittamista. ML ja sos. dem. sovittava keskenään. Kansanpuolue oli toivonut vain verohelpotuksia. Sos. dem. oppositio Simonen oli valmis neuvottelemaan budjetista. Hallituspohja saisi olla laidasta laitaan, tällöin sitten maltillisten puolueiden hallitus, johon kokoomuksesta kelpaa, mutta ei sos. dem. ryhmästä. Eskola sanoi ~~xxxxxx~~ presidentin haluavan neuvotella sos. dem. edustajien kanssa.

Henriksson ilmoitti myös sos. dem. puoluetoimikunnan työvaliokunnan käsitelleen kysymystä ja päätyneen siihen, ettei hallitusta ryhdytä kaatamaan, mutta annetaan toiminnassa tuntea, miten vaikeaa on yhteen puolueeseen nojautuvan vähemmistöhallituksen hoitaa suuria asioita.

Keskustelun jälkeen päätettiin asia viedä ryhmään evästyksellä, että neuvotteluja jatketaan.

Henriksson

Henriksson

A. F. Haapasalo

Haapasalo.

Pöytäkirja Sos. dem. eduskuntaryhmän kokouksesta 8.10.1959 alkaen klo 16. Poissa: Ahonen, Fagerholm, Helle Hostila, Kokkola, Lehto, Manninen, Pesonen, Siltanen, Tanner ja Tikkaaja. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

116 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajat Hiltunen ja Kalavainen.

117 §.

Otettiin vastaan kuopiolaisten kansaneläisten ja rautatieläisten lähetystö, jotka esittivät toivomuksia kansaneläkelakiin ja rautatieläisten eläkkeisiin. Henriksson vastasi lähetystölle ilmoittaen asioita ao. valiokunnissa tutkittavan.

118 §.

Henriksson teki selkoa neuvotteluista ml. ryhmän puheenjohtajan Eskolan kanssa kuten työvaliokunnassa.

Tuominen totesi, että kysymyksessä on lähinnä parlamentarismien palauttaminen. Olemme menettäneet siinä, ettemme voi määrätä, millainen hallitus tulee, vaikka päätaistelun olemmekin voittaneet. Budjettia hyväksikäyttäen osoitettava, miten vaikea vähemmistöhallituksen on hallita.

Käkelä: Valtiovarainvaliokunnan on annettava korjata budjetti.

Alanko: Linnarauhasta ja budjetista ei voida päättää ilman

että hallituspohja on käsitelty selväksi.

Turunen:Olisi selvitettävä, mihin K-linja pyrkii. Maakunnassa ollaan voitontahtoisempia kuin täällä.

Leskinen: Ei ole mitään sattunut, mitä ei voida pitää oikeana. En usko seestymiseen ml:n ryhmän piirissä.

Paasio: Olisi saatava selville ristiveto ml:n eduskuntaryhmän ja keskushallituksen välillä. Tilanne hankala, on harkittava mahdollisuuksiemme.

Haapasalo: Neuvonpito asiassa jäi kesken työvaliokunnassa, siksi ei voida esittää mitään selvää kuvaa. Budjettikorjaukset tulevat ryhmään.

Virtanen: On paikallaan tuoda budjetin linjat tänne. Onko otettu mahdollisuus, että ml. lyö hanskat pöytään budjettimuutosten vuoksi. On puhuttu, etteivät sos. demit kelpaa hallitukseen ennen puoluekokousta.

Raunio: Ml. yrittää hallita kevääseen saakka, että voi jakaa kaikkea mikä jaettavissa on.

Partanen: Alistummeko tällaiseen, eikä ole paikallaan kiirehtiä välikysmyksellä.

Henriksson: Puoluetolimikunta sitä mieltä, ettei väkivaltaisesti sekaataa hallitusta.

Pitsinki: Virtasen esittämä mahdollisuus ei todennäköinen, tuskin ml. antaa meille mahdollisuuden muodostaa hallituksen.

Kalkkinen: Sikäli kuin ml. keskushallitus kokoontuu asian vuoksi, se tulee esittämään kynnysohjelman, missä esillä rasvakysymys ym.

Henriksson: Emme voi hoitaa asioita niin, että joudumme eristetty asemaan. Meillä on aikaa neuvotella, palataan tähän.

Päätös: Jatketaan neuvotteluja.

119 §.

Otettiin vastaan kalastajien lähetystö, joka jätti kirjelmän, mikä koski ammattikalastajien aseman suojaamista. Henriksson ja Haapasalo vastasivat ryhmän puolesta.

IXXX§.

Pöytäkirja tarkastettu:

Kalavainen

Hiltunen.

Pöytäkirja Sos. dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 15.10.1959 alkaen klo 15. Poissa: Lehto, Helle ja Kalavainen. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

106 §.

Otettiin vastaan posti- ja lennätinautomiesten lähetystö, joka esitti Helsingin piirin postiautovarikon rakentamista koskevan asian. Samalla myös puhuttiin Jappeenrannan tilanteesta. Henriksson vastasi lähetyställe.

107 §.

Raunio ehdotti, että valuutan säännöstelyä koskevaan lakiin tehtäisiin sellainen muutos, että valuutan myyntioikeus annettaisiin myös säästöpankeille ja osuuskassoille. Annettiin lupa toimia näin.

108 §.

Esitettiin skdl:n kirjelmä koskien kansaneläkettä. Päätettiin palata asiaan viikon kuluttua.

109 §.

Luettiin SD. Rahttiusliiton kiitos avustuksesta Aino Lehtokosken muotokuvan saamiseksi.

110 §.

Lahden vanhusten kokoukseen päätettiin esittää Partanen 19.10.59.

111 §.

Henriksson selosti pääministerin kanssa käymiään neuvotteluja uudesta työttömyyslaista. Todettiin, ettei tämän vuoden aikana saada työttömyysvakuutuslakia niin, että se astuisi vuoden alusta voimaan, joten voimassa olevaa lakia on jatkettava. Seurataan SAK:n kantaa.

112 §.

Simoslaisten taholta on pyydetty neuvotteluja työttömyysvakuutus- ja työllisyyslaista.

Puheenjohtaja Henriksson vastaa suullisesti, että olemme asioista neuvotelleet SAK:n edustajien kanssa.

113 §.

Henriksson selosti käymiään neuvotteluja ml:n ryhmän puheenjohtajan Eskolan kanssa. Ml. ryhmä haluaa jatkaa neuvotteluja siten, että mukaan kutsutaan muidenkin puolueiden johtomiehiä. Sos. dem. puoluetolimikunta ilmoittanut kantansa, ettei se halua mukaan neuvotteluihin, vaan antaa eduskuntaryhmän jatkaa luottaen siihen.

Tanner: Puoluetolimikunta pitää tärkeänä, että neuvotteluja jatketaan, mutta ei katso tarpeelliseksi lisätä neuvottelijain lukumäärää.

Pitsinki: Asetelma vääntynyt, ensin haluttiin keskustella budjetista, nyt odotetaan meiltä ehdotuksia.

Päätettiin esittää neuvotteluja entisellä neuvottelutasolla.

114 §.

Rypsiasiassa päätettiin kuulla joht. Olavi Salosta OTK:sta, vasta sen jälkeen päätetään asiasta.

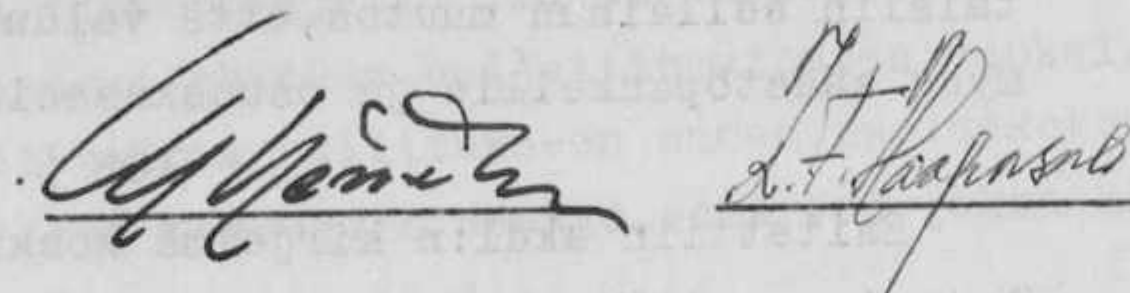
115 §.

Ns. ulkoseitsikkoasiassa ovat ruotsalaiset ilmoittaneet olevansa valmiit toimimaan. Käyvät perjantaina ilmoittamassa kantansa suullisesti pääministerille.

Päätös: Päätettiin kääntyä pääministerin puoleen oman lähetystön kautta, johon tulevat puheenjohtajat ja puoluesihteerit Pitsinki.

116.

Päätettiin kokoontua seuraavan ryhmäkokoukseen työväentalon kabinetissa.

Pöytäkirja Sos. dem. eduskuntaryhmän kokous

15.10.-59 alkaen klo 16. Poissa: Fagerholm, Karjalainen, Lehto, Leskinen ja Väyrynen. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

120 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajina Kalavainen ja Karvonen.

121 §.

Ilmoitettiin, että joudutaan kokoontumaan ylimääräiseen ryhmäkokoukseen tiistaina, mutta torstain tavanmukainen ryhmäkokous pidetään työväentalon ravintolan uudessa kabinetissa.

122 §.

Hyväksyttiin, että Partanen edustaa ryhmää Lahden vanhusten kokouksessa 19.10. 59.

123 §.

Ns. simoslaisten kirjelmään vastataan puheenjohtajan kautta, kuten työvaliokunta oli ehdottanut.

Todettiin, ettei työllisyyslakiehdotusta ole tullut, joten esitetään nykyistä lakia jatkettavaksi.

124 §.

Johtaja Salonen selosti rypsikysymystä todeten sadon olevan 10.000 tonnia eli kaksi kertaa se määrä, mitä kotimaassa voidaan gariiniteollisuudessa käyttää. Asian ratkaiseminen tullilain muutoksen kautta helpoin. Vaihdoista tulee valtiolle liikevaihtovero mk kg:lta. Keskihinnaksi tulee sadolle 190 mk. Kasviöljy Oy toivoo, että osa voitaisiin varastoida 220 mk:n hintaisena.

125 §.

Käkelä selosti asian valtiovarainvaliokuntakäsittelyä.

Rantala esitti eräitä täydentäviä lausumia.

Salonen ilmoitti, että Kasviöljylle jää 25-30 mk kg:lta. Uskoi maailmanmarkkinahinnan alentavan rypsin viljelyä. Tullilain muutoksen edellytyksenä pitää olla, että rypsilaki vedetään pois.

Päätettiin hyväksyä joht. Salosen esittämä linja.

125 §.

Otettiin vastaan Etelä-Kaareleen ja skdl:n Uudenmaan naisten lähetystöt, jotka esiintyivät työttömyysvakuutuslain merkeissä.

Henriksson vastasi lähetystöille todeten, etteivät skdl:t ole olleet palkkatyöläisten asialla lakia käsiteltäessä.

126 §.

Henriksson teki selkoa Eskolan johdolla käydyistä neuvotteluista ilmoittaen, ettei ml:n ryhmä ole katsonut tarpeelliseksi kutsua koolle lisättyä keskushallitustusta. Eskola halusi kuitenkin jatkaa keskusteluja. Sos. dem. puoluetoimikunnan työvaliokunta oli tänään kokouksessaan todennut, ettei tarvita tässä vaiheessa korkeamman tason neuvotteluja, vaan ryhmien neuvottelijat voivat jatkaa.

Selonteon jälkeen hyväksyttiin työvaliokunnan kanta asiassa.

127 §.

Henriksson alusti ulkoseitsikkoon liittymistä koskevan asian. Hallituksen olisi selvitettävä asia ja pidettävä eduskunta ajan tasalla. Kokoomus ja ruotsalaiset tiedustelleet, olemmeko valmiit esiintymään yhdessä tämän kysymyksen merkeissä.

Hiltunen selosti tähänastisia ulkoseitsikkoneuvotteluja. Vientikauppaa harjoittavat ovat päässeet jokseenkin yksimielisyyteen siinä, että mukaan pitää mennä. Yhtyi työvaliokunnan kantaan.

Haapasalo esitti, että ryhmään pyydetäisiin tätä ja mahdollisesti muutakin ulkomaankauppaamme selostava henkilö, esim. ylijohtaja Gunnar Korhonen. Edelleen ryhmään pyrkii rautatiehallituksesta ylijohtaja Tervo selostamaan rautateiden sähköistämiskysymystä.

Kokkola: Asia on niin tärkeä, että se on selostettava. Oli ulkopuolisen selostuksen antajan kannalla.

Tuominen kannatti Haapasaloa. Kom-ekonomisesta blokista olisi myös hyvä saada selonteko.

Käkelä: Yhtyi siihen, että on hyvä saada tietoja asiasta. Käsiteltävä asiallisesti.

Virtanen: Aikaisemmin on päätetty, että pyydetään omasta takaa asiantuntija. Oli sitä mieltä, ettei ryhmän aikaa kannata haaskata riitelemällä kommunististen lähetystöjen kanssa.

Päätös: Yhdyttiin työvaliokunnan kantaan. Pyydetään selostajaksi ylijohtaja G. Korhonen.

128 §.

Päätettiin siirtää SAK:n kirjelmä työttömyysvakuutuslaista ja tullitariffista työvaliokunnan valmisteltavaksi.

Turunen: Propaganda, joka on suunnattu meitä vastaan, on torjuttava. SAK:n kannanoton viivästyminen aiheuttanut paljon vaikeuksia vakuutuslain käsittelyssä.

Karvonen: Vakuutuslaki säädään valmiiksi tämän vuoden puolelle, mutta kansaneläkelaitoksen taholla vie järjestely 7 kk.

Tuominen: Lausuntojen viivästyminen vienyt aikaa perustuslakivaliokunnassa. Meidän hoidettava asia nopeasti.

Päätettiin tehdä kaikki tehtävissä oleva työttömyysvakuutus valmistumiseksi.

129 §.

Hostila totesi olevan kummallista, etteivät ryhmän jäsenet malta pysyä ryhmäkokouksessa. Olisi jotain tehtävä asiantilan korjaukseksi.

Tuominen yhtyi Hostilaan. Olisi pidettävä useammin ryhmäkokouksia, etteivät venyisi pitkiksi.

Rantala yhtyi edellisiin ja toivoi, että otettaisiin tavaksi toimittaa nimenhuuto ryhmäkokouksen lopussa.

Virtanen: Ryhmäkuria olisi kovennettava. Täällä käräjöidään ryhmäkokousten aikana niin, ettei kuulu esityksiä.

Päätös: Työvaliokunta kiinnittää asiaan huomiota.

U. Virtanen *J. Rantala*

Pöytäkirja tarkastettu:

J. Kalavainen *J. Karvonen*
Kalavainen Karvonen

Pöytäkirja Sos.-dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 20.10.1959 klo 14.
40. Paikalla Henriksson, Paasio, Beltonen, Helle, Kalavainen, Lehto ja Tikka. Puheenjohtajana Henriksson, sihteerinä Kärkkäinen.

117 §.

Rautatieläisten viran- ja toimenhaltijaryhmien 26-henkinen lähetystö jätti ryhmälle kirjelmän.

118 §.

Puheenjohtaja ilmoitti SKDL:n ryhmälle antaneensa kokouspäivänä suullisen vastauksen heidän kirjelmänsä johdosta.

119 §.

Esiteltiin Valtion Työntekijäin Neuvottelukunnan kirjelmä työläiseläkkeiden korjaamisesta. Asia annettiin Peltosen hoidettavaksi.

120 §.

Työvaliokuntaan kuultavaksi pyydetty varat. Pitkänen selosti hallituksen esitystä normaaliajan huoneenvuokralaiksi. Hänen mielestään se ei riitä turvaamaan vuokralaisten etuja ainakaan niissä kolmessa kaupungissa (Helsinki, Tampere, Turku), joissa vuoden vaihteessa huoneenvuokrasäännöstely loppuu ellei hallitus anna esitystä lain jatkamisesta. Käydyssä keskustelussa Helle ehdotti, että tuomari Pitkänen laatisi kirjelmän jatkoesityksen antamisen perusteluiksi ja ryhmä toimittaisi sen kannanilmaisunsa hallitukselle. Helteen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

121 §.

Päätettiin kiirehtiä perheenasuntoavustusjärjestelmän esilleottamista valiokunnassa.

122 §.

Edustaja Matilainen selosti työttömyysvakuutuslain käsittelyvaiheita työväenasiaivaliokunnassa. Veloitettiin valiokuntaryhmä ottamaan asiassa yhteyden Hiltuseen ja tuomaan lain esille ryhmä-

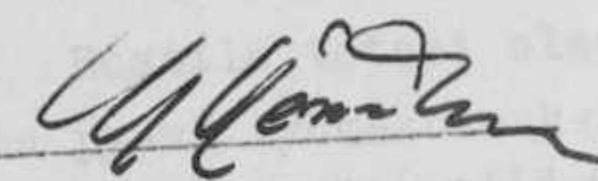
män torstain kokouksessa.

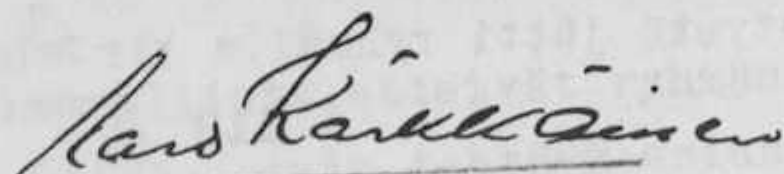
123 §.

Käytiin keskustelua kansaneläkkeiden korotusasiasta. Asiasta päätettiin ottaa lähempää selkoa ja lähitulevaisuudessa määrittellä ryhmän kanta eläkkeiden korotukseen.

124 §.

Päätettiin kutsua ryhmä koolle torstaiksi klo 15.30.

Gunnar Henriksson

Aaro Kärkkäinen

Pöytäkirja Sos.-dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 20.10.1959 klo 16. Poissa Fagerholm, Haapasalo, Hiltunen, Kokkola, Räkälä, Lindblom, Raunio, Rantala ja Virtanen. Puheenjohtajana toimi Henriksson ja sihteerinä Kärkkäinen. Pöytäkirjan tarkistajat Kalavainen ja Karjalainen.

129 §.

Päätettiin hyväksyä työvaliokunnan kanta huoneenvuokralain jatkokesityksen pyytämisestä hallitukselta.

130 §.

Kansaneläkkeiden korottamisesta käytiin pitkä keskustelu, mutta päätöksiä asiasta ei vielä tehty.

131 §.

Puheenjohtaja luki TSL:n kirjelmän, jossa se kiitti ryhmää saaneensa 10.000 mk:n suuruisesta lahjasta, jonka ryhmä oli sille sen merkipäivänä antanut.

132 §.

Puheenjohtaja luki SKDL:n kirjelmän kansaneläkkeiden korotusasiasta. Päätettiin, että ryhmä hoitaa asian itsenäisesti.

133 §.

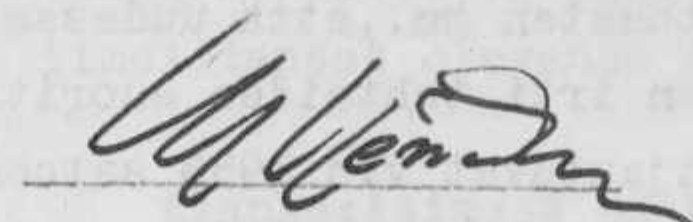
Ed. Ahonen selosti sokerijuurikaslain käsittelyä valiokunnassa. Asiasta käydyn keskustelun kuluessa ed. Tanner kertoi tämän lain alkuvaiheista ja ehdotti, että ryhmä kokoontuisi tämän asian merkeissä seuraavaan kokoukseensa ja kuulisi tällöin asiantuntijaa. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

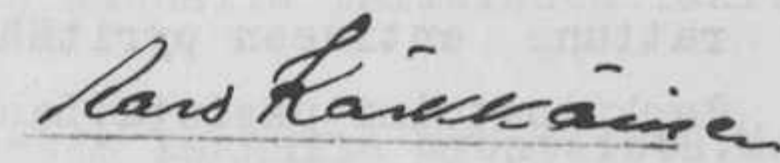
134 §.

Ed. Matilainen selosti työttömyysvakuutuslain käsittelyä. Ryhmä päätti olla vielä ottamatta kantaa asiaan, vaan jätti valiokuntaryhmälle antamansa ohjeet yksityiskohtiin nähtä edelleen valiokuntaryhmän noudatettaviksi.

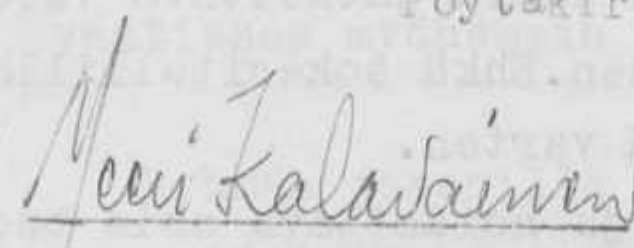
135 §.

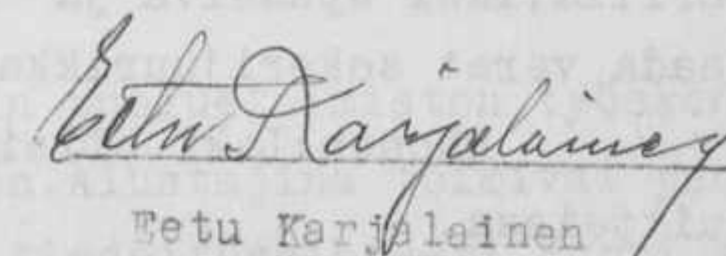
Kokous päättyi klo 17.10.

Gunnar Henriksson

Aaro Kärkkäinen

Pöytäkirjan tarkistajat

Leeri Kalavainen

Eetu Karjalainen

Pöytäkirja Sos. dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 22.10.1959 alkaen klo 15.30. Pois: Lehto ja Paasio. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

125 §.

Päätettiin kuulla sokerijuurikkaan viljelyn turvaamista koskevassa laissa KK:n lähettämää asiantuntijaa.

126 §.

Rypsilakiin nähten päätettiin pysyä aikaisemmin tehdyssä päätöksessä.

127 §.

Esitettiin KK:n kirjelmä koskien tullitariffilakia. Lähetetään valtiovarainvaliokuntaryhmälle toimenpiteitä varten.

128 §.

Rautateiden sähköistämisasiassa päädyttiin kantaan, että saa odottaa vielä vuoden. Pääjohtaja Aallon uhattua, että yrittää estää

dieselveturien tilauksen päätettiin vastustaa kaikin keinoin.

129 §.

Merkittiin tiedoksi TSL:n kiitos 40-vuotisjuhlastaan, jonka yhteydessä ryhmä tuki rahalahjoituksella työväen opintorahastoa.

[Handwritten signatures: Y. Lemm, L. T. Laajasalo]

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta väentalon ravintolan kabinetissa 22.10.1959 alkaen klä Kokouksesta olivat poissa: Ericksson, Fagerholm, Hiltunen, Karvonen. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

136 §.

Toimitettiin nimenhuuto. -Pöytäkirjan tarkastajat Kokkonen ja Käkälä.

137 §.

Agronomi Louhanranta KK:sta selosti sokerijuurikkaan tannon turvaamista koskevaa lakia todeten mm., että uudessa laissa rattuna entiseen pyritään pääsemään irti tehtaiden suorittamista laskutustoimituksista. Laskelmat pohjautuvat v:n 1959 satoon. Sokeria esitetään lisättäväksi 10 mk:lla. Ilmoitti, ettei hänellä ollut aikaa syvällisempää selvittelyyn.

Lindeman: Olisiko aikaisempaa lakia jatkettava vuodelle parilla, laki epäselvä ja monimutkainen. Ehkä sokeritullilla voitaisiin saada varat sokerijuurikkaan viljelyä varten.

Ahonen: Laki olisi hylättävä ja hoidettava asia budjetin puitteissa.

Raunio oli sitä mieltä, että lakiehdotus olisi korjattava. Sokeritehtaita on liikaa.

Tanner: Ryhmä olisi kaivannut asiantuntijalta tietoja siitä, miten laki tulevaisuudessa vaikuttaa.

Lindblom: Asia tutkittu 1952. Silloin talousneuvosto määritteli rajat, joita maatalon tukiessa ei saisi ylittää. Sokerijuurikkaan viljelyllä merkitystä maaseudun työllisyyteen.

Manninen: Pitäisi kyetä estämään sokerijuurikkaan viljelyn laajentuminen, koska se nielee lisää varoja.

Virtanen: Sokerijuurikkaan viljely pitäisi kyetä ohjaamaan pienviljelysten piiriin. Ehdotti hyväksyttäväksi yhden vuoden kokeen.

Hostila: Hostila pyysi asiantuntijalta lausuntoa, miten voitaisiin kuluttajahintoihin.

Loimaranta: En voi vastata tähän, koska en tietänyt, mistä tulisi tietoja.

Lindeman: Sokerijuurikkaan viljelys siirtynyt pientilojen viljelysten suuruudet 0,5-20 ha. Oli sitä mieltä, ettei voida hoitaa budjetin puitteissa.

Leskinen oli sitä mieltä, että lakiin pitäisi saada katto.

Loimaranta: Laki tulee vaatimaan vuosittain 720-1590 milj. mk.

Kokkola: Mutikainen esitelty asiaa numerotiedoin. Sokerijuurikasta ei kannata palkatulla työvoimalla viljellä. Sokeritehtaat valmiit antamaan numerotietoja.

Haapasalo yhtyi siihen, että sokerijuurikas pientilojen viljelyskasvi ja siinä valossa tarkasteltava asiaa. Voimasuhteet eduskunnassa sellaiset, että viedään lävitse laki ilman meitäkin, koska ml. skdl ja tiettävästi myös skogilaiset takana.

Päätös: Esitetään laki vain yhdeksi vuodeksi. Tuotantoraja yritetään laskea 400 milj. kg:sta 300 milj. kg:ksi.

138 §.

Alanko pyysi ohjeita huoneenvuokralakiin nähden, mutta päätettiin siihen palata myöhemmin.

139 §.

Turunen selosti puolustusvaliokunnassa olevaa kysymystä, minkä mukaan puolustusvaliokunnalle suunnittelutoimikunnalle annettaisiin valtuudet päästä valvomaan tuotantolaitoksia. Kommunistit ilmoittaneet olevansa hylkäävällä kannalla tällaiseen lakiin nähden.

Alanko: Asiassa on kuluttajienkin kannalta myönteistä. Menot jakautuvat viidelle pääluokalle.

Päätös: Valiokunnan jäsenet tutkivat asiaa ja palataan tarpeen vaatiessa myöhemmin siihen.

140 §.

Ryhmän jäsenille selostettiin puoluetöimiston työskentelyä sekä suunnitelmia kenttätööhön nähden. Alustajina toimivat puoluesihteerit Pitsinki, opintosihteerit Borman, tiedoitussehteri Hurri, kunnallisasihteerit Värynen ja Työväenlehdistöstä toiminnanjohtaja Wuokko.

Henriksson kiitti ryhmän puolesta selostajia sekä lausui kiitoksen kahveista.

~~XXXX~~

Lindblom pyysi ryhmää kokoontumaan samaan paikkaan 19.11. Aravan vieraaksi. Samalla hän ilmoitti, että Intiimiteatteri järjestää eduskunnalle 24.11. "Lemmen oppituoli"-näytöksen.

Alanko lausui myös kiitoksen tilaisuudesta todeten, että näin voidaan päästä läheisempään kanssakäymiseen.

Turunen varoitti siitä, ettei luotavaa kenttäorganisaatiota saa käyttää juntaustyöhön, kuten aikaisemmin, esim. puolueen puheenjohtajakysymyksessä.

Tuominen: Sos.dem. lehtiä koskevassa kysymyksessä pitäisi tehdä muutakin kuin kerätä konkurssitilastoja. Olisi tehtävä jotain ennen kuin konkurssit jatkuvat.

Pitsinki selosti vielä eräitä kenttää koskevia kysymyksiä ja totesi kentän aktiivisuuden.

Pöytäkirja tarkastettu:

G. J. Järvelin *A. F. Haapasalo*

Käkelä
Käkelä

Heikki Kokkola
Kokkola.

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 28.10.1959 alkaen klo 15. Poissa: Lehto, Hennson, Peltonen, Pitsinki ja Raunio. Puheenjohtajana Paasio sihteerinä Haapasalo.

130 §.

Haapasalo selosti hallituksen esitystä n:o 75, joka koskee saneläkelain mukaan valtion vastattavien tukiosuuksien kustannusten rahoittamista.

Päätyös: Jäädään odottamaan jaostokäsittelyä, jonka pohjalla ritellään kanta.

131 §.

Päätettiin kääntyä hallituksen puoleen perheenasuntoavustuksen vuoksi, jonka antamista kiirehditään.

132 §.

Päätettiin kääntyä puoluevaliokunnan puoleen, että tuomari Väyrysen tehtäväksi annettaisiin kirjelmä hallitukselle, missä kiitetään huomiota siihen, että eräät kunnalliset luottamustoimet ovat 3-vuotisia, vaikka vaalikausi on 4-vuotinen.

133 §.

Paasio ilmoitti, ettei hallitusneuvotteluissa ole tapahtunut mitään merkittävää viime selonteon jälkeen.

G. J. Järvelin *A. F. Haapasalo*

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 28.10.1959 alkaen klo 16. Kokouksesta poissa: Ahonen, Pajola, Holm, Flinck, Henriksson, Hiltunen, Karvonen, Käkelä, Lehto, Järvelin, Lindblom, Matilainen, Partanen, Peltonen, Raunio ja Paasio. Puheenjohtajana Paasio ja sihteerinä Haapasalo.

141 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajina Lindeman ja Manninen.

142 §.

Otettiin vastaan helsinkiläinen rakennustyöläisten lähetystö, joka kiirehti työttömyysvakuutuslain käsittelyä ja esitti kaadettavaksi Sukselaisen hallituksen ja sen sijalle vasemmistoenemmistöisen hallituksen.

Paasio selosti työttömyysvakuutuslain käsittelyä todeten sos.-dem. ryhmän toimineen lain yhteydessä SAK:n kanssa. Hallituskysymykset ovat efuskuntaryhmien keskeisiä kysymyksiä.

Alanko kiitti Paasiota hyvästä vastauksesta.

143 §.

Hyväksyttiin työvaliokunnan ehdotus perheenasuntoavustuslain kiirehtimisessä. Asiasta jätetään kirjelmä. Työväenasiainvaliokunnan jäseniä kehoitetaan kiirehtimään valiokunnassa tätä koskevien aloitteiden käsittelyä.

Hostila: Työväenasiainvaliokunnan puheenjohtaja heikko hoitamaan tehtäväänsä. Tässä olisi saatava korjaus aikaan.

Edelliseen yhtyivät puheenvuoroissaan Paasio ja Lindeman.

144 §.

Haapasalo ilmoitti, että ylijohtaja G. Korhonen saapuu ryhmään 12.11. selostamaan ulkoseitsikkokysymystä.

145 §.

Valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja Rantala selosti budjettikäsittelyä valiokunnassa.

Virtanen: Pitäisi saada käsittelyn alaiseksi aineellista verotusta koskeva lakiehdotus. Olisi paikallaan jättää tällainen helmikuussa.

Kokkola yhtyi Virtaseen.

Asia jätettiin työvaliokunnan tutkittavaksi.

146 §.

Otettiin vastaan Sos.dem. maaseutu.ehtien lähetystö.

Alustuksen asiassa piti taloudenhoitaja Ojala Tampereelta jättää asiaa koskevan kirjelmän, mikä samana päivänä oli jätetty myös puoluevaliokunnalle.

Paasio vastasi todeten, että asia läheinen myös ryhmälle. Asia sa raskaasti lyöty laimin, nyt on 12. hetki olotilan korjaamiseen.

Alanko: Hyvä asia, pääkaupungin lehdet eivät kykene korvaamaan maaseudun lehtiä.

Sepänmaa (Jyväskylä) totesi, ettei maaseutulehtiä ole osattu oikein arvostaa puolueen johdon taholla. Monia vaaleja edessä ja puoluelehtiä lasketaan kuolemaan. Kosketteli myös kuljetuskysymyksiä.

Haapasalo selosti kuljetussubventioiden käyttöä, jolla autettu pääkaupungin lehtiä. Saneeraussuunnitelmat pitäisi nopeasti toteuttaa, ettei pääomia syötäisi.

Hostila polemisoi Sepänmaata, kysymys suuremmasta kuin "omasta suusta.

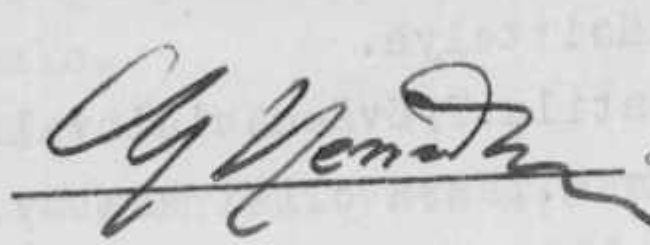
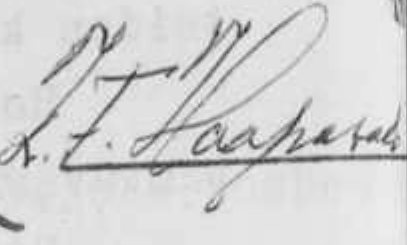
Ojala: Postilinja ei hoidettu pienten lehtien toivomusten mukaisesti, vaan suurten, jotka nyt siirtyvät omiin kuljetuksiin. Nurkapatritismi hävitettävä tämän kysymyksen yhteydessä.

Tuominen: Saneerausta ei meillä vakavassa mielessä pohdittu tämän kysymyksen yhteydessä. Suurta laiminlyöntiä vaikea korjata. Ruotsin esimerkki hyvä. Pitää vihdoin paneutua kysymykseen. Nyt paneuduttava myös postinkuljetusmaksuihin.

Sepänmaa: Vaikka meillä on T-lehdistö, ei se ole auttanut meitä. Ei edes tätä tilaisuutta saatu järjestetyksi sitä kautta.

Vallgren (Mikkeli) kiinnitti huomiota siihen, ettei teollisuuslaitosten ilmoituslehdistä kanneta liikevaihtoveroa.

Päätös: Ryhmä kehoittaa puoluetoimistoa kiinnittämään asiaan erittäin vakavaa huomiota. Postinkuljetusmaksut otetaan tutkittavaksi.

Pöytäkirja tarkastettu:

Lindeman

Manninen

työvaliokunnan

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 5.11.1959 alkaen klo 15. Poissa kokouksesta: Kalaveinen, Lehto ja Pitsinki. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

134 §.

Kun valtion työntekijäin eläkkeitä ei ole korotettu eduskunnan päätöksen mukaisesti, päätettiin tästä asiasta laatia kirjelmä valtioneuvostolle.

135 §.

Luettiin VY:n lähettämä kirjelmä, jossa kosketeltiin eräitä VR:n piirissä suunniteltuja palkkauksien ja nimitysten järjestelyjä. Kun asiat liittyvät budjettiin, annettiin vv-valiokunnan kulkulaitosjaoston puheenjohtajan Eino Raunio tehtäväksi hoitaa asia jo jaostoasteella.

136 §.

Päätettiin tehdä kysely valtioneuvostolle Turun Verkatehtaan asiassa, jonka toiminnan lakkauttamisesta on tullut tietoja. Kyselyn laatii Paasio ja on ensimmäinen allekirjoittaja.

137 §.

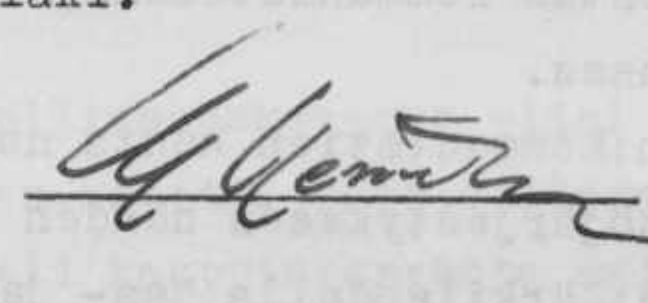
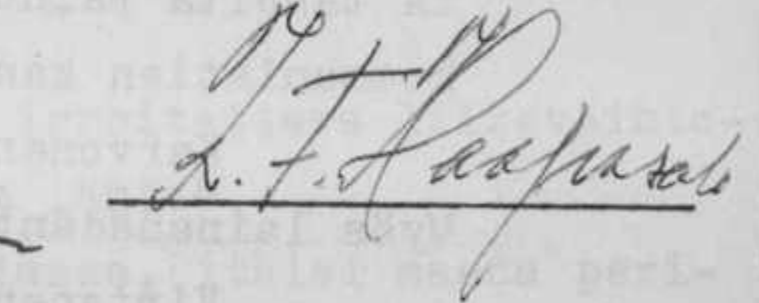
Luettiin Rautetieliäisten Liiton kirjelmä koskien Pohjolan liikennettä. Kun RL on pyytänyt ryhmän päivälliselle 10.11. klo 18, päätettiin asiaan palata sen yhteydessä.

138 §.

Ryhmään tulee vieraaksi 11.11. ruotsalainen kansanedustaja Lassin Antti. Päätettiin järjestää tilaisuus yhdessä puoluetoimikunnan kanssa.

139 §.

Kuultiin agronomi Pernua KK:sta valtion viljavarastolakia koskevan lainmuutoksen yhteydessä. Selonteon jälkeen asetettiin kielteiselle kannalle lakiehdotukseen nähden, ainakin mikäli on kysymyksessä pysyväinen laki.

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 5.11.1959 alkaen klo 16. Poissa kokouksesta: Aalto, Ahonen, Fagerholm, Hiltunen, Käkälä, Lehto, Leskinen, Lindeman, Pitsinki ja Tanner. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

147 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajat Manninen ja

Matilainen.

148 §.

Henriksson ilmoitti, että ryhmän valitsevat neuvottelijat ovat jättäneet ml:n ryhmälle kirjallisesti vastauksen hallitusneuvotteluun.

149 §.

Turunen pyysi merkittäväksi pöytäkirjaan, että Neuvostoliiton teollisuusmessuille oli kutsuttu muut ryhmät, mutta ei sos. dem. ryhmää. Tämä on paikallaan merkitä tiedoksi jälkipolville.

Merkittiin pöytäkirjaan.

150 §.

Anni Flinck selosti työttömyysvakuutuslain käsittelyä työväenasiainvaliokunnassa. Muuten laki saatu käsitellyksi sos. dem. ryhmän ja SAK:n ~~käytä~~ hyväksymässä muodossa, mutta valiokunnassa kommunistit yhtyivät porvareihin siinä, että virkamiehet ja itsenäiset yrittäjät jäävät lain ulkopuolelle eivätkä siis osallistu myös työttömyysvakuutusmaksuihin.

Karvonen: Suuressa valiokunnassa on koetettava saada tämä ta vielä muutetuksi.

Lindblom selosti, miten työpäivät olisi laskettava työttömyysvakuutuksessa. Kommunistien pyrkimys tässäkin: saajien piiri suureksi, maksajien pieneksi. Viranhaltijat olisi saatava maksajien piiriin.

Peltonen: Tämä tehtävä selväksi propagandassa. Puheenjohtaja olisi vielä neuvoteltava kommunistien kanssa. Sairausvakuutuskin voi ajautua samanlaiseksi.

Flinck: Me olemme vahvalla linjalla. Tarkoituksena on ennen suurta valiokuntaa muutenkin tarkistaa vielä laki.

Raunio: Haapanen (kom.) ilmoitti, että ovat halukkaat keskustelemaan vielä asiasta.

Haapasalo: Asiasta on neuvoteltava SAK:n kanssa ja saatava tä taholta painostus kommunisteihin, muuten tästä tulee "kauppatavaksi" kommunistien kanssa.

Karvonen: Kommunistien kanta nojautuu Pessin lakialoitteeseen. Myös lainsäädäntöjärjestykseen nähden on Pessin aloite toinen.

Virtanen: Särkilahdella Maa- ja Sekatyöväen liiton edustajat esittivät, että alin työssäoloraja pitäisi olla 100 pv. Jos emme tulla maksajien piiriin, niin vapautetaan kaikki.

Turunen: Vakuutuslain piiriin ei voida ottaa muita kuin maksajat, muuten on kysymyksessä työttömyysvakuutuslaki.

Päätös: Otetaan yhteys SAK:n ja tutkitaan muutenkin. Laitetaan mietintöön vastalause maksajien piiriin supistamiseen nähden.

22222

Peltonen ilmoitti luopuvansa kannasta, että asiasta olisi neuvoteltava kommunistien kanssa.

151 §.

Otettiin käsiteltäväksi työvaliokunnan ehdotus Turun Verkatehtaan asiassa, mikä koskee 1.500 työntekijää.

Raunio ehdotti, että mennään asiasta keskustelemaan pääministerin kanssa.

Tuominen: Myös Tampereella samanlaista epävarmuutta. Olisi ensin käytävä pääministerin luona ja vasta sen jälkeen kysely. Teollisuus ei itsensä tiedä, mitä tehtaita suljetaan.

Siltanen: Työväki toivoo julkista esiintymistä asiassa. Asian johdosta ollaan kovasti hermostuneita.

Peltonen: Kysely parempi, siinä voidaan tuoda asiat julki.

Virtanen: Voitaisiinko asiaa käsitellä laajemmin. Mm. piensahoja asioita.

Päätös: Tehdään kysely työvaliokunnan ehdottamalla tavalla.

152 §.

Paasio: Liikevaihtoveroasiassa tehdään paljon kyselyjä. Tämä asia pitäisi selvittää.

Hostila yhtyi Paasioon.

Haapasalo selosti pienteollisuuden nykyvaihetta. Meidän on selvitettävä kysymys itsellemme, sillä se tulee yhä ajankohtaisemmaksi. Meidän olisi saatava tästä asiasta asiantuntija selostamaan.

22222

Peltonen: Esteet poistettava, kannatti asiantuntijan pyytämistä.

Niemi: Porissa viime sunnuntaina kokous tämän asian merkeissä. Kysymys ajankohtainen.

Tuominen: Kahdenlaista ilmaa asiassa, kauppiaspiirit pelkäävät veronkannon siirtoa heille.

Lindblom: Lähtökohtana on oltava tukkukauppaporras, helpompi koota vero 10.000 kuin 250.000 pisteestä. Olisi nimettävä muutama henkilö valmistelevaan asiaa.

Virtanen: Pienteollisuuskysymys olisi irroitettava liikevaihtoverosta. Meillä Hiltusen aloite, josta voidaan lähteä.

Kokkola kosketteli kauppisporrasta asiassa. Pitäisi saada periaatte selville, mille kannalle asetumme.

Paasio: On olemassa monia ehdotuksia, mitkä pitäisi selvittää ja tutkia.

Hostila: Jotain olisi tehtävä. Kymenlaakossa syntyy suurteollisuutta, mutta ei pienteollisuutta.

Päätös: Otetaan ryhmään objektiivinen asiantuntija, minkä jälkeen päätetään kannanotosta. Työvaliokunta valmistelee asiaa.

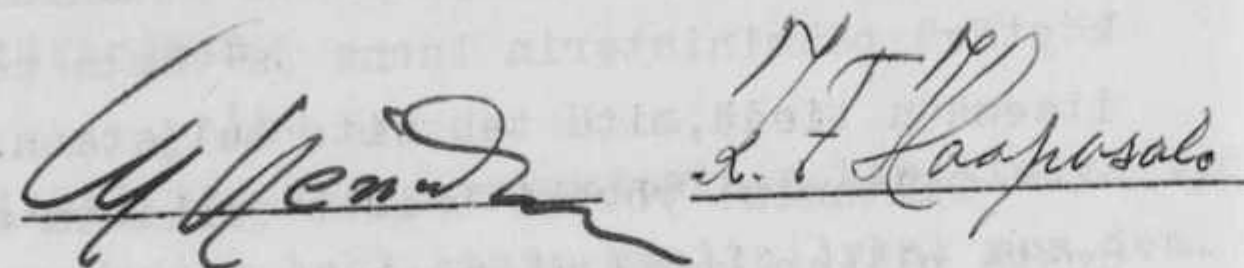
Tikkaoja ehdotti tällaisena Liikevaihtoverokonttorin johtaja Pesosta.

Lindblom:Lindblom ehdotti,että asetettaisiin seuraavassa kokouksessa toimikunta ja sen jälkeen kuultaisiin Pesosta.

Työvaliokunta valmistele kysymystä..

153 §.

Yhdyttiin työvaliokunnan kantaan,että seuraavana keskiviikkona otetaan vastaan ruotsalainen kansanedustaja Lassin Antti.

A. F. Laapso

Pöytäkirja tarkastettu:

Manninen

Matilainen.

Pöytäkirja Sos.-dem. Eduskuntaryhmän

työvaliokunnan kokouksesta 11.11.1959

klo 15. Paikalla Henriksson, Helle, Rau-

nio, Tikkaoja ja Tanner. Puheenjohtajana

Henriksson, sihteerinä Kärkkäinen.

140 §.

Puheenjohtajalle saapunut Kymen sos.-dem. piirijärjestön kirjelmä ~~on~~ merkittiin saapuneeksi.

141 §.

Puheenjohtaja esitteli Simosen ryhmän lähettämän kirjelmän. Päätettiin laatia luettelo niistä toimenpiteistä, joista on tehty ryhmän taholta aloitteita. Helteen tehtäväksi annettiin koota niiden pohjalta luonnos kirjelmäksi.

142 §.

Kansaneläkkeiden korotusasiassa päätettiin tehdä ratkaisu ennen kuin valiokunta toisessa lukemisessa ratkaisee asian.

143 §.

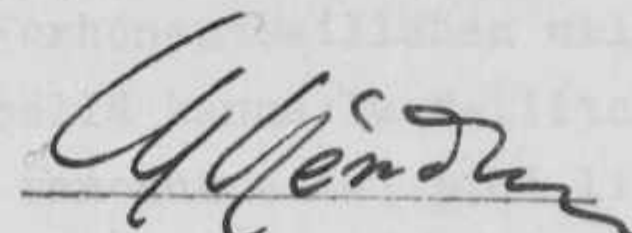
Tikkaoja esitteli viljavarastolain käsittelyä maatalousvaliokunnassa. Päätettiin asettua lakiin näiden hylkävälle kannalle.

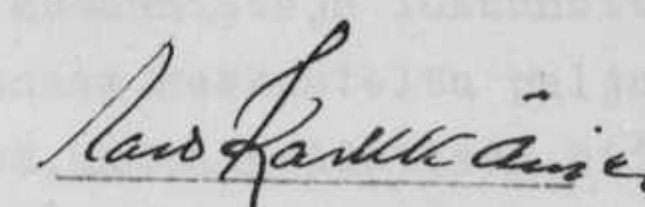
144 §.

Tikkaoja suosittelee, että otettaisiin käyttöön vanha ryhmän pikku-kujoulunviettotapa. Asiasta päätettiin tiedustella ryhmän kantaa.

145 §.

Ns. ylijäämärypsin tullittomuuteen päätettiin asettua kielteiselle kannalle. Jos samanaikaisesti valiokunnassa menee nurin rypsilaki, tulkoön hallitus jommalla kummalla esityksellä uudelleen eduskuntaan.

Gunnar Henriksson

Aaro Kärkkäinen

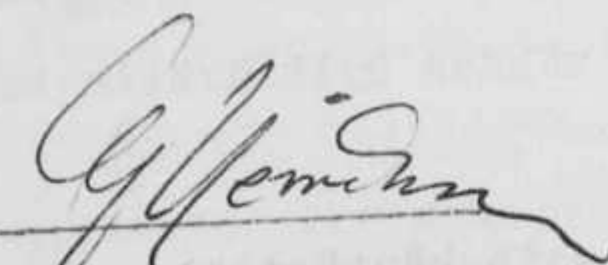
Pöytäkirja Sos.-dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 11.11.1959 klo 16. Puheenjohtajana Henriksson, sihteerinä Kärkkäinen. (Nimenuuto ei suoritettu).

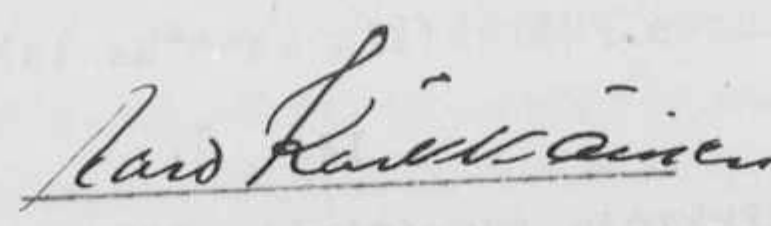
154 §.

Ryhmän puheenjohtaja Henriksson toivotti ^{tervetulleen} ryhmän vieraaksi saapuneen ruotsalaisen veljespuolueen kansanedustajan Ragnar Lassinantin. Me täällä elämme parhaillaan kriisikautta, mutta uskomme tämän voittavamme, sanoi puheenjohtaja. Meille antaa täällä Suomessa intoa se, että puolueemme on rengas siinä ketjussa, joka puolustaa vapaata maailmaa.

155 §.

Kahvitarjoilun jälkeen ei otettu esille mitään muita asioita, vaan kuunneltiin edustaja Lassinantin selostusta veljespuolueen toimenpiteistä Ruotsin teollistamiseksi ja kansan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Gunnar Henriksson

Aaro Kärkkäinen

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 12.11.1959 alkaen klo 16. Poissa: Ahonen, Fagerholm, Henriksson, Miltunen, Karvonen, Kokkola, Käkälä, Lehto, Leskinen, Lindblom, Partanen, Peltonen, Pitsinki, Rantala, Tanner ja Väyrynen. Puheenjohtajana ~~Zitzinski~~ Paasio ja sihteerinä Haapasalo.

156 §.

Toimitettiin nimenuuto. Pöytäkirjan tarkastajat Raunio ja Silta-

nen.

Otettiin vastaan tamperelaisten lähetystö, joka kiirehti työttömyysvakuutuslakia. Paasio vastasi ja selosti ryhmän toimintaa asiassa.

158 §.

Ylijohtaja Korhonen selosti ulkoseitsikkokysymystä todeten mm, että jos jääme tämän ulkopuolelle, se tulee merkitsemään suurta vaaraa viennillemme. Kannettavat tullit puunjalosteiden osalta ovat 10-20 %. Hän selosti myös eri teollisuusaloja, joista useimmat eivät pelkää vapait markkinoita, vaan ovat kilpailukykyisiä. Sopimusteksti on nyt valmis ja ne on ratifioitava huhtikuun loppuun mennessä, ensimmäinen tullienalennus tapahtuu 1.7.1960. Suomen kohdalla tilanne auki, hallitus tutkii, miten voitaisiin eduista päästä osallisiksi.

Tuominen: Onko kuutosten ja seitsikon välillä odotettavissa kauppasotaa? Ja mikä olisi tilanne, jos me jäisimme ulkopuolelle?

Korhonen: Kuutosten ja seitsikon kesken käyty neuvotteluja, päätöksä poliittinen. Neuvottelut saattavat kestää vuosi, vaikea lopputulosta arvata. Toiseen kysymykseen vastaisin, että tuskin me kaatuisimme, jos jäisimme ulkopuolelle, mutta seuraukset olisivat vaikeat.

Raunio: Miten käy maataloutemme, kun joudumme vapaakaupan piiriin?

Korhonen: Asia on vielä auki, maitaan käydään neuvotteluja. Subventoitua vientiä ei sallita, mutta omassa maassa saadaan pelata kuin halutaan. Maatalous joutuu epäilemättä suorittamaan suuria supistuksia.

Paasio: Tanska saanut myönnytyksiä, millaisia?

Korhonen: Tanska saanut myönnytyksiä Englannilta ja Ruotsilta. Ilmeisesti Tanska liittyy molempiin kauppajalueisiin. Meillä voi olla samanlaiset mahdollisuudet.

Turunen: Millainen on Neuvostoliiton asenne. Vastustetaanko asiallisilla perusteilla vai poliittisilla.

Korhonen: Meillä on ollaan kommunisteja lukuunottamatta yleensä myönteisellä kannalla. N-liiton kanssa keskusteltu paljon. Kukaan ei ole koskaan sanonut, ettei pidä liittyä, mutta hoidettava niin, ettei häiritse N-liiton kanssa kaupankäyntiä.

Tuominen: Kotimarkkinateollisuudesta on ilahduttavia tietoja, jos emme pääse seitsikkoon, on Suomi aikoa maa, joka jää kauppajalueiden ulkopuolelle. Tällöin pikkuhiljaa joudumme kom-ekonon piiriin, jolloin

meillä hinnat määräytyvät kuin konsanaan satelliiteissa ja saamme teollisuutemme rakentaa sen mukaan.

Puheenjoht ja kiitto Korhosta mielenkiintoisesta alustuksesta antamistaan vastauksista.

Rauno Passio
Passio

A. F. Haapasalo

Pöytäkirja tarkastettu:

J. Raunio
Raunio

Siltanen
Siltanen.

- 3 -

Pöytäkirja Sos.-dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 13.11.1959 klo 12. Paikalla Henriksson, Paasio, Peltonen, Lehto, Kälavainen, Helle, Pitsinki, Tanner ja Haapasalo. Puheenjohtaja Henriksson ja sihteerinä Kärkkäinen.

146 §

Puheenjohtaja selosti hallituksen samana päivänä antamaa tiedotusta ns. ulkoseitsikosta. Hallituksen kanta on tiedonannon mukaan se, että Suomi ei liity seitsikkoon perustajajäsenenä, vaan neuvottelee kauppaa alueen suomista eduista. Puheenjohtaja sanoi pääministerin halunneen tulla tiedonannolla eduskunnan eteen ennen kuin kauppaministeri Karjalainen lähtee tiistaina Moskovaan.

Käydyssä keskustelussa todettiin, että asiaa ei voida ottaa eduskunnassa esille ennen kuin aikaisintaan seuraavan viikon tiistaina. Päätökseksi tuli, että puhemiesneuvostossa pyritään saamaan asia tiistain työjärjestykseen. Pitsinki velvoitettiin esiintymään ryhmän nimissä silloin käytävässä keskustelussa. Tämän asian yhteydessä korostettiin ettei nyt ole kysymys liittymisestä seitsikkoon vielä lopullisesti, vaan Tukholmassa 19.11.-59 alkavaan ministerineuvoston kokoukseen osallistumisesta. Kannanmäärittelyä ei vielä suoriteta, vaan sitä ennen tiedustellaan toisten ryhmien kantaa tiedotukseen ja hallituksen kantaan nähden.

Gunnar Henriksson
Gunnar Henriksson

Aaro Kärkkäinen
Aaro Kärkkäinen

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta
13.11.1960 klo 13. Poissa: Flinck, Hiltunen, Paasio, Pesonen,
Tuominen ja Väyrynen. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

159 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajat Siltanen ja Tikkaola.

160 §.

Joulujuhlatoimikuntaan valittiin Viljo Virtanen, Meeri Kalavainen ja Sulo Hostila. Toimikunnalle annettiin valtuudet juhlan järjestelyyn ja sopivan päivämäärän etsimiseen.

161 §.

Esitettiin hallituksen "seitsikköä" koskeva tiedonanto. Työvaliokunta on ehdottanut, että asia pantaisiin pöydälle eduskunnan tiistain istuntoon.

Fagerholm: Pääministeri pyysi, että käsiteltäisiin tänään. Esitin epäilykseni siitä. Kauppaministeri Karjalainen lähtisi maanantaina Moskovaan, mutta esitin, että siirtäisi matkalla lähtönsä.

Leskinen yhtyi työvaliokunnan kantaan.

Päätös: Koetetaan saada puhemiesneuvostossa päätös, että asia siirrettäisiin tiistaihin. Lisäksi päätettiin, että Pitsinki esiintyy ryhmän puolesta asiassa. Jos asia käsitellään tänään, ryhmän kokous ~~käsi~~ pidetään istunnon kekeydyttyä.

162 §.

Päätettiin pitää seuraava ryhmäkokous ensi tiistaina klo 13, työvaliokunta klo 12.

Pöytäkirja tarkastettu:

Sylvi Siltanen
Siltanen

Uuno Tikkaola
Tikkaola

Pöytäkirja Sos.dem. eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 17.11.1959 alkaen klo 12.00:ssa Raunio. Mukana SDP:n puheenjohtaja Tanner. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

147 §

Henriksson selosti ns. ulkoseitsikkokysymyksestä eri puolue-ryhmien taholta tulleita tietoja. Kolme porvarillista ryhmää on keskustellut asiasta pääministeri Sukselaisen kanssa. Pääministeri on luvannut antaa tänään istunnossa lisäselostuksen, mikä koskee muuksi kuin perustajajäseneksi liittymistä. Kokoomus ilmoittanut, että jos pääministeri selostetulla tavalla täydentää tiedonantoa, sanottu tahto on tyytyväinen hallituksen tiedonantoon. Ruotsalainen ryhmä on varovainen, eikä suomalaisella kansanpuolueella ole omaa kantaa. Skdl tulee tietyvästi antamaan oman ponsiehdotuksensa, missä vastustetaan ulkoseitsikkoon menemistä. Ns. simonistien kanta on arvaamaton. Puoluetöimikunnan työvaliokunta on käsitellyt asiaa, jota selostaa Tanner:

Tanner: Puoluetöimikunnan piirissä on tultu siihen tulokseen, että olisi keskusteltava lähinnä jäseneksi liittymisestä, missä mielessä hallituksen tiedonanto on vajavainen. Tämä pitäisi saada perusteluihin. Hän esitti, että koetettaisiin saada ryhmien puheenvuorojen jälkeen tunnin väliaika ryhmien kesken käytäviä neuvotteluja varten.

Keskustelun jälkeen yhdyttiin Tannerin ehdotukseen.

Luettiin ryhmän kannan esittäjän Pitsinkin puheenvuoron loppuosa, mikä parilla korjauksella hyväksyttiin.

148 §

Päätettiin antaa suuremmalle valiokunnan sos.dem. ryhmälle ohje, ettei työttömyysvakuutusasiaa lähetettäisi enää jaostoon, vaan korjaukset koetetaan saada aikaan suuressa valiokunnassa ja täysistunnossa.

Pöytäkirja Sos.dem. eduskuntaryhmän kokouksesta 17.11.1959 alkaen klo 13.00:ssa: Leskinen, Lindblom ja Manninen. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

163 §

Tpimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajat Tuominen ja Turunen.

164 §

Henriksson selosti ulkoseitsikkokysymystä kuten työvalio-

kunnan kokouksessa.

Puhemies Fagerholm: Voimme ottaa parin tunnin ruokaulutauon, jona aikana voidaan neuvotella ja pitää ryhmäkokous.

Päätös: Hyväksyttiin työvaliokunnan kanta asiassa.

165 §

Päätettiin kokoontua ryhmäkokoukseen 1/2 tuntia istunnon keskeyttyä, työvaliokunta heti keskeyttyä.

Pöytäkirja tarkastettu:

A. Tuominen
Tuominen

L. F. Haapasalo
Turunen

Pöytäkirja Sos. dem. duskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 17.11. 1959 alkaen klo 16.10. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

149 §

Puheenjohtaja Henriksson totesi, että pääministeri oli pitänyt lupauksensa kokoomukselle siitä, mitä hallitus on tarkoittanut jäsenyydellä, mikä koski vain perustajajäseneksi liittymistä. Kokoomus ilmoitti olevan tiedonantoon tyytyväisen.

Fagerholm: Asi on sen tapainen, että pitäisi esiintyä jatkuvasti ulospäin. Kun sos. dem. taholta on sanottu puheenvuorossa, että pitäisi liittyä jäseneksi, se riittää. Esitti yksinkertaiseen päiväjärjestykseen siirtymistä.

Päätös: Esitetään yksinkertaiseen päiväjärjestykseen siirtymistä, jolloin ilmeisesti vastassa on vain kommunistien päätös selma, mikä häviää.

Pöytäkirja Sos. dem. duskuntaryhmän kokouksesta 17.11.-59 alkaen klo 16.40. Poissa Leskinen. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

166 §

Toimitettiin nimenhauto. Pöytäkirjan tarkastajat Tuominen ja Turunen.

167 §

Henriksson selosti käytyjä keskusteluja kuten työvaliokunnan ehdottaen työvaliokunnan kantana, että yhdyttäisiin puheenjohtajan esittämään yksinkertaiseen päiväjärjestykseen siirtymisehdotukseen.

Puhemies Fagerholm: Jos jotain uutta ilmenee, voimme kokoontua vielä pohtimaan.

Puheenjohtaja Henriksson esitteli vielä Tannerin tuoman ponsiehdotuksen, jota työvaliokunta ei ole saanut aikaisemmin käsiteltäväkseen.

Päätös: Hyväksyttiin työvaliokunnan ehdotus yksinkertaiseen päiväjärjestykseen siirtymisestä. Jos muilta tahoilta kuin kommunistien tulee ehdotuksia, puhemies keskeyttää istunnon.

Pöytäkirja tarkastettu:

A. Tuominen
Tuominen

L. F. Haapasalo
Turunen

työvaliokunnan

Pöytäkirja sos. dem. duskuntaryhmän kokouksesta 19.11.-59 alkaen klo 15. Poissa: Kalavainen, Lehto ja Pitsinki. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

150 §

Valtiovarainvaliokunnan sairaalajaoston puheenjohtaja Käkelä selosti sairaalajaoston ehdotusta lääninsairaalain rakentamiseksi, mikä koski Hämeenlinnan, Mikkelin ja Rovaniemen sairaaloita. Jaosto ehdottaa perusteluihin lisättäväksi: Hyväksyessään määrärahan valiokunta edellyttää, että hallitus harkitsee ennen rakennustöihin ryhtymistä, voidaanko puheena olevia sairaaloita edes osittain käyttää tulevien keskussairaaloiden klinikkoina, ja ellei sitä voida tehdä, harkitsee supistetun rakennusohjelman toteuttamista.

Raunio, Haapasalo ja Tikkaaja puhuivat ponsiehdotusta vastaan todeten sen jälleen lykkäävän vuodella eteenpäin näiden sairaaloiden rakentamista, jota erittäin vaikea tilanne - eräin paikoin odottaa jopa toistatuhatta potilasta sairaalaan pääsyä - ei salli. Siksi ei tällaista pontta ole sos. dem. taholta esitettävä.

Helle selosti sairaalalakia ja kannatti Käkelää.

Päätös: Työvaliokunta yhtyy vv-valiokunnan sos. dem. ryhmän kantaan, ettei pontta oteta. Asia viedään ryhmään.

151 §

Tikkaaja selosti viljavarastolakia. Maatalousvaliokunnan enemmistö ollut sitä mieltä, että laki pitäisi hallituksen vetää pois, mutta annettiin sihteerin tehtäväksi 4 § muuttaa valiokunnassa tehtyjen päätösten mukaiseksi. Muutokset koskevat lähinnä N-liitosta.

tuotavan venhän käyttöä.

Päätös: Esitetään laki hylättäväksi. Hallitus saa tulla uudella paremmalla esityksellä.

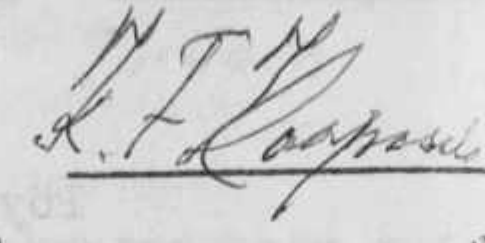
152 §

Tikkaoja selosti myös sokerijuurikaslakia, joka on niin sekava ettei siitä saa selvää.

Päätös: Annetaan valiokuntaryhmien jäsenille tehtäväksi edelleen tutkia, voidaanko laki korjata.

153 §

Ryhmälle tulleet liput Sos. dem. Puolueen 60-vuotisjuhlaan Messuhallissa 29.11.-59 annettiin Onni Peltosen ja Lyyli Aallon kättäviksi.

Pöytäkirja Sos. dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta, mikä pidettiin työväentalon ravintolan kabinetissa 19.11.-59 alkaen klo 16. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

168 §

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Sylvi Siltanen ja Onni Peltonen.

169 §

Käkelä selosti kuten työvaliokunnassa ääninsairaalain rakentamista ja esitti pöytälauselmaehtouksen.

Asiassa käyttivät puheenvuoroja: Raunio, Haapasalo, Partanen, Lindblom, Helle, Siltanen ja Virtanen, esittäen ajatuksia puolesta vastaan.

Tämän jälkeen suoritettiin asiasta äänestys, jossa äänet menivät tasan 12-12.

Päätös: Vapaat kädet.

170 §

Alanko esitti, että tehtäisiin ryhmäpäätös aloitteesta, mikä kulkee hänen nimellään ja tarkoittaa 50 milj. mk:n määrärahan myöntämistä Yhteiskunnallisen Korkeakoulun kalustoja varten.

Rantala: Ei ole paikallaan käsitellä yksityisiä aloitteita ennen kuin valiokunta tai edes jaosto on käsitellyt ne.

Päätös: Rantalan lausunto hyväksyttiin.

171 §

Nautittiin Aravan tarjoamat kahvit, minkä jälkeen pääjohtaja ja Lindblom selosti laajasti Aravan kohta 10-vuotista toimintaa sen erittäin merkittäviä saavutuksia sosiaalisen asuntotuotannonalalla, samalla selostaen myös ajankohtaista ns. jyvitystä.

Henriksson kiitti ryhmän puolesta Aravaa ja sen pääjohtajaa.

Tämän jälkeen tehtiin joukko tiedusteluja, joihin pääjohtaja Linblom vastasi:

Raunio tiedusteli, miten voitu vähävaraisten 10 %:n lisälaina-asiaa toteuttaa?

Lindblom: käsitelty vasta omakotitalojen kohdalla, lisälainaa tullaan hakemaan.

Turunen tiedusteli, miten Aravan työllisyysvarat jaetaan ja miksi tuodaan asia sos. dem. puoluekokoukseen?

Lindblom totesi, että työllisyysarava uudella tavoin järjestettynä on notkea, puoluekokouksessa asia kuuluu suuriin ajankohtaisiin kysymyksiin. Onko tarkoitus jatkaa verovapausaikaa?

Virtanen tiedusteli, miten kustannukset tarkistetaan urakoitsijoiden kohdalla ja miten Arava kontrolloi vuokratalojen asukkaat?

Lindblom: Urakoitsijoiden laskelmat on voitu tarkoin kontrolloida, vuokratalojen kohdalla on vaikeuksia, mutta suurin piirtein asia voidaan hoitaa tarkoitettulla tavalla. Ilmeisesti joudumme tekemään esityksen verovapauden jatkamisesta.

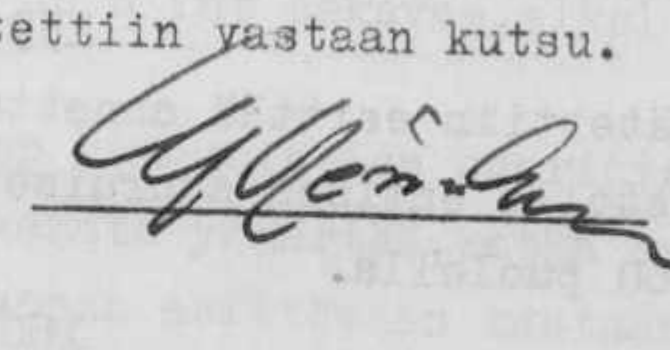
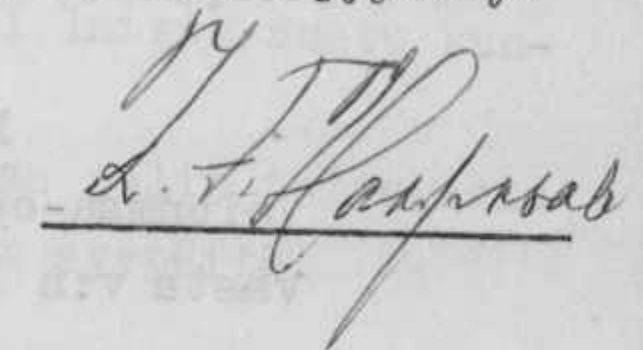
Alanko toivoi, että Arava jatkaisi voimakkaasti vuokratalolinjalla, joihin köyhimmät pääsevät.

Lindblom: Tällä linjalla on nyt kiinnitettävä erikoista huomiota. Varoitti kuitenkin laskemasta vuokratalojen vuokra-asiaa valtuustoasteelle, jolloin vuokrasubventiot tulevat esille.

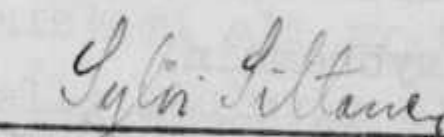
172 §

Seuraavana torstaina pidettävä ryhmäkokous pidetään myös työväentalossa, jolloin Sos. dem. Nuorten Keskusliitto pitää ryhmää vierana.

Kahden viikon kuluttua torstaina klo 14 on Kesko pyytänyt ryhmää vieraakseen. Otettiin vastaan kutsu.

Pöytäkirja tarkastettu:

Siltanen

Peltonen.

Pöytäkirja Sos.dem. eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 26.11.1959 alkaen klo 15. Poissa Helle ja Lehto. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

154 §.

Matilainen selosti työttömyysvakuutuslain käsittelyä Suuressa valiokunnassa. 15 §:n 2. ja 3. momentti pitäisi saada pois, koska ne ovat ristiriidassa 1. momentin kanssa.

Päätettiin ehdottaa 2. käsittelyssä poistettavaksi.

Todettiin, että kun ei ole saavutettu järkevää linjaa maksajien piirin kohdalla, voi sos.dem. ryhmä muun vasemmiston mukana äänestää, ettei vakuutusmaksua peritä vakuutetuilta.

155 §.

Valiokuntaryhmää kehoitetaan tarkoin tutkimaan lisäbudjettia, koska sillä on täysin propagandallinen leima eräin osin.

156 §.

Todettiin Suomen Pankin tilintarkastajien vaalin johdosta, että jos kommunistit antavat toisen paikkansa skogilaisille, on se heidän asiansa. Varamiespaikoista ei tehdä riitaa.

157 §.

Todettiin, että valtion tilintarkastajissa kuuluu meillä kaksi vakinaista paikkaa, eikä ole uskottavaa, että maalaisliitto täydentäisi skogilaisia tässä vaalissa.

158 §.

Päätettiin esittää hyväksyttäväksi hallituksen ehdotus kansaneläkkeiden korottamisesta sillä edellytyksellä, että kevyellä suoritetaan lain eräiden muiden kohtien korjaus, mm. työkyvyttömyyskäsitteen laajennus ja vanhuudentuen eläkerajan alentaminen.

159 §.

Päätettiin esittää annettavaksi Työväen Akatemialle ja Voionmaa-opistolle entisen suuruiset apurahat, mutta ne maksetaan vasta v:n 1960 puolella.

160 §.

Joulujuhla esitetään siirrettäväksi lähemmäksi joulua. Ajasta sovitaan myöhemmin.

U. Järvelin *R. T. Haapasalo*

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 26.11.1959 alkaen klo 16. Kokous pidettiin Työväentalon ravintolan kabinetissa. Poissa: Aalto, Alanko, Fagerholm, Flinck, Hiltunen, Karjalainen, Lehto, Leskinen, Partanen, Pitsinki, Rönkä, Tanner ja Väyrynen. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

173 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajat Matilainen ja Niemi.

174 §.

Joulujuhlan järjestelytoimikuntaa kehoitettiin etsimään sopiva paikka ja ajankohta juhlaa varten, minkä jälkeen palataan asiaan.

175 §.

Yhdyttiin työvaliokunnan kantaan, ettei Suomen Pankissa anneta skogilaisille vakinaista paikkaa. Puheenjohtajalle annettiin valtuudet neuvotella vielä asiasta.

176 §.

Todettiin, että työttömyysvakuutuslain kohdalla oli suuressa valiokunnassa tapahtunut kömmähdys. Lain 15 § on yritettävä korjata eduskunnan 2. käsittelyssä.

Ahonen ilmoitti, että korjaamisesta on jo keskusteltu.

Lindblom: Ay-miesten taholla toivotaan, että laki vedettäisiin pois, vaikka eivät uskalla sitä virallisesti sanoa. Sillä taholla toivotaan asia ratkaistavan työttömyyskassalain puitteissa sekä työttömyysavustuslailla.

Matilainen: Kun kommunistit, skogilaiset ja maalaisliitto ovat pilanneet lain, joten maksajiksi ovat jääneet vain palkkatyöläiset, ei ole vahinko, jos vedetään pois. Voimme äänestää niin, että maksajiksi jäävät valtio, kunnat ja työnantajat.

Karvonen: Käsittely on ollut sekavaa, siksi ei laista saatu kunnollista.

Hostila: Tässä jälleen kommunistien suorittaman pelin tulos. Asia on selvitettävä niin, että kenttä ymmärtää, ketkä ovat syypäitä.

Yhdyttiin työvaliokunnan esittämään kantaan.

177 §.

Ilmoitettiin, että pääministeri oli pyytänyt saada vielä yhden vuoden käyttää kansaneläkelaitokselle kuuluvia eläketuloja tukiosuuksien suorittamiseen valtion puolesta. Jos näin tapahtuu, tulee hallitus eduskuntaan kansaneläkkeiden korotuslailla, mikä merkitsisi huomattavia korjauksia kansaneläkelakiin. Lain pitäisi olla valmis 15.12. mieli saada korotus vuoden alkukuukausina. Helmikuussa hallitus tulisi suuremmalla muutosehdotuksella.

Matilainen: Pääministeri Kansaneläkelaitoksen pääjohtajana sanonut, että hallitus voi lainata rahat, miksi ei nyt pääministerinä tee sitä. Kommunistit vastustavalla kannalla.

Haapasalo korosti tukiosuuksien korottamisen tärkeyttä. Sosiaalinen

linja velvoittaisi näin tekemään.

Tuominen hyväksyi työvaliokunnan kannan, että tällä kertaa korotettaisiin perusosuuksia.

Ahonen yhtyi Haapasaloon.

Virtanen oli myös Haapasalon kannalla. On väärin, että työnantajat vähentävät eläkkeitä ke-lain vuoksi.

Rantala: olen ollut monilla kuntapäivillä, missä asiaan kiinnitetty huomiota. Olisi kiireellisesti ratkaistava. Voin hyväksyä työvaliokunnan kannan sillä edellytyksellä, että ke-väällä korotetaan tukiosia.

Turunen ilmoitti, että tukiosien syytinkipykälä herättää närkeästä, tämä pitäisi korjata.

Kalavainen piti tärkeänä, että lakiin saadaan korjaus ennen joulun vuoksi hyväksyy tämän linjan.

Kokkola: Syytinkipykälä herättää kuntien taholla ~~myös~~ pahaa verta, kun varakkaille joudutaan maksamaan.

Päätös: Hyväksytään työvaliokunnan kanta asiassa.

178 §.

Henriksson selosti lyhyesti lisäbudjettiin liittyviä asioita.

Haapasalo selosti hallituksen terästehtäskysymystä ja Kemijärven tehdasta. Terästehtäessä hallitus jarruttaa, Kemijärven tehtaan kohdalla tehdään propagandaa.

179 §.

Virtanen lausui ryhmän tervetulleeksi Sos. dem. Nuorisio- osaston ki- ton puolesta.

Tämän jälkeen esittivät Kulosaaren Sos. dem. Nuorisio- osaston ki- sällittäret hauskoja lauluja.

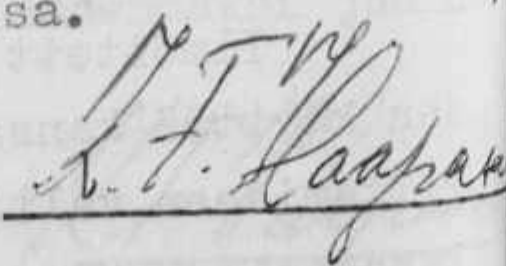
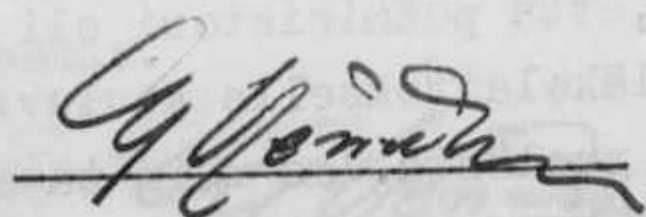
Liiton sihteeri Aulis Leppänen esitti pyynnön, että kansanedustaji- esiintyisivät puhujina "ryntäysviikon" tilaisuuksissa.

Järjestösihteeri Seppo Meriluoto selosti järjestöorganisatiota.

Liiton taloudenhoitaja Matti Kangas esitti taloutta koskevan ki- uksen.

Lopuksi vielä Rainer Malmila Tapanilasta ja em. kisällittäret ki- loivat.

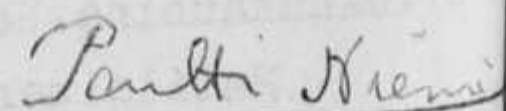
Henriksson ryhmän puolesta kiitti maukkaista kahveista ja hyvis- esityksistä sekä toivotti liitolle onnea toiminnassa.

Pöytäkirja tarkastettu:

Matilainen

Niemi.

Pöytäkirja Sos. dem. Eduskuntaryhmän työvalio- kunnan kokouksesta 3.12.1959 alkaen klo 16.30. Poissa: Pitsinki, Lehto ja Paasio. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

161 §.

Keskusteltiin kansaneläkkeiden korottamisesta ja päätettiin ehdottaa, että peruseläkkeitä korotettaisiin 800 mk kk:ssa.

162 §.

Joulujuhla esitetään pidettäväksi Laulu-Miehissä tiistaina 8.12. klo 19. Tilaisuuteen hankitaan ulkopuolistakin ohjelmaa.

163 §.

Todettiin, että työttömyysvalvotuslakiin saadaan ryhmän esit- tämä muutos. Korjaus suoritetaan suuressa valiokunnassa, jonne lakiehdotus palannut.

164 §.

Työväen Akatemialle annetaan 40.000 mk ja Voionmaa-opistolle 30.000 mk avustuksena jaettavaksi oppilaille.

165 §.

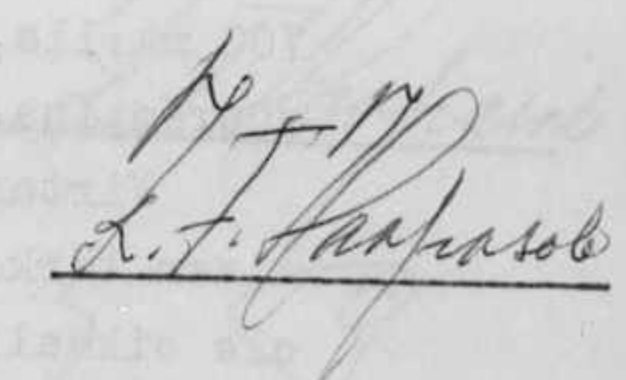
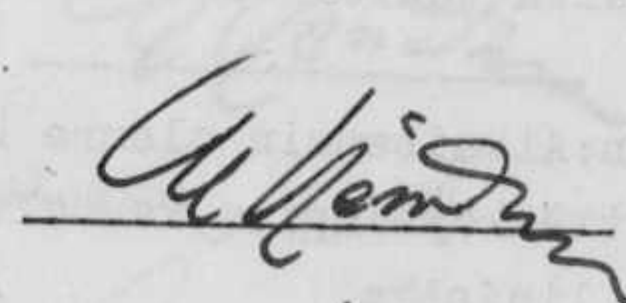
Eduskunnan hankilökunnalle annetaan joulurahana 500 mk ryhmän jäsentä kohden, mistä ryhmän kassasta suoritetaan 300 mk.

166 §.

Henriksson selosti käytyjä neuvotteluja hallituskysymyksessä. Ml:n ryhmän puheenjohtaja Eskola oli ilmoittanut asiaa käsiteltyn kirjelmämme perusteella ja tämän johdosta oli pöytäkirjaan mm. kirjoitettu päätöksenä: "Maalaisliiton ryhmä pitää sosialidemokraatteja tasaveroise- na neuvotteluissa ja esille tuleviasta asioista neuvoteltaessa", mikä tarkoittaa sitä, että ml, ryhmä hyväksyy hallitusyhteistyön sosialide- mokraattien kanssa. Ryhmän päätös oli valtuutettu puheenjohtajan suulli- sesti esittämään sos. dem. ryhmän tiedoksi. - Käydyn keskustelun jälkeen päätettiin jatkaa neuvotteluja.

167 §.

Rypsin tullia koskevan asian yhteydessä päätettiin vielä neuvo- tella. Asia poistetaan perjantain esityslistalta.

Pöytäkirja Sos. dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta
12.1960 alkaen klo 17.15. Poissa: Aalto, Fagerholm, Hostila,
Karjalainen, Kokkola, Lehto, Leskinen, Lindeman, Partanen,
Tanner, Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapa-
salo.

180 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajat Pelttonen ja
Pesonen.

181 §.

Otettiin vastaan kansaneläkeläisten lähetystö. Heille vastasi
ryhmän puolesta Lindblom.

182 §.

Henriksson selosti keskusteluja kansaneläkkeiden korjaamisesta
sekä työvaliokunnan ehdottamaa kantaa.

Alanko: Meidän on vaadittava suurempia eläkkeitä, siihen on mah-
dollisuuksia.

Hiltunen: Tämän vuoden ylijäämä ke-laitoksella 5 mrd. Tehdyt
jausehdotukset, jos peruseläkkeissä suoritetaan 700 mk:n korous, me-
see 4 mrd. mk.

Virtanen: Meidän pitää varoa sti lähteä asiassa liikkeelle, ei
mihinkään huutokauppaan saa ryhtyä.

Karvonen: Kuljettava sillä pohjalla, mihin meillä on mahdollis-
käkelä yhtyi Karvoseen.

Matilainen: Ke-laitoksen laskelmat ovat liian varovaisia. On
tava alusta pitäen kiinteä kanta.

Hiltunen vastasi Alangolle.

Haapasalo totesi, että köyhimpien kohdalla käy heikosti, kun
osuuksia korotetaan. Tukiosuuksia on myöhemmin muistettava.

Ahonen: Näkemyksemme ei ole sosiaalinen, jos perusosuuksia ko-
tetaan, yhtyi Haapasaloon.

Tuominen: Ke. meillä heikko kohta, jossa emme pysty olemaan ja
dommukaisia. Pidetään kiinni siitä, että nyt korotetaan perusosuus
700 mk:lla, mutta tukiosuudet korotetaan myöhemmin toista mokomaa
suurempina.

Virtanen: Aikaisemmin olemme korostaneet tukiosuuksien korot-
misen tärkeyttä köyhimpien kannalta, nyt päin vastoin toimitaan
ole oikealla linjalla.

Lindblom: Käsittely tyypillistä, ei ole selvitetty asian ydin-
Paras ratkaisu on se, että saadaan nopeasti korotus aikaan. Kommu-
nisteihin nähden pitää olla selvä linja.

Päätös: Valiokuntaryhmä tutkii, miten korkeisiin korotuksiin
daan mennä.

183 §.

Puheenjohtaja ilmoitti, että huomenna saadaan hallituksen eh-
dotus vuokrasäännöstelyn jatkamisesta. Lain piiriin kuuluvat Helsinki,
Tampere ja Turku.

184 §.

Hyväksyttiin työvaliokunnan ehdotukset apurahojen antamisesta
Työväen Ak temialle ja Voionmaa-opistolle samoin kuin eduskunnan
henkilökunnan joulurahastakin.

185 §.

Ilmoitettiin, että tyhjän pikkujoulujuhla on 8.12. Päätettiin
suorittaa ennakkoilmoittautuminen, että tiedetään kattaa pöydät.

186 §.

Selostettiin työttömyysvakuutuslain käsittelyä suuressa va-
liokunnassa. Päätettiin liittää lakiin ponsi, missä kiirehditään lain
nopeaa voimaansaattamista.

187 §.

Hyväksyttiin työvaliokunnan ehdotus, ettei rypsiä koskevaa
asiaa vielä päätetä, vaan se poistetaan neuvottelujen vuoksi per-
jantain päiväjärjestyksestä.

188 §.

Puheenjohtaja Henriksson selosti hallitusneuvotteluja kuten
työvaliokunnan kokouksessa. Keskusteluja johtanut pääministeri Suk-
selainen yrittänyt johtaa keskustelun budjettiin, mutta tästä nyt
luovuttu. Me emme katkaise neuvotteluja, niin hyödyttömiltä kuin ja
vaikuttavakin.

Tuominen: Olen keskustellut eräiden ml-laisten kanssa. Osuus-
kauppajuhlat ja Messuhallin juhla tehnyt vaikutuksen. Vaikutelmat
saavat edelleen kypsyä.

Henriksson: Eräs ml-lainen kertoi, että ryhmässä oli keskusteltu
ja sanottu, että hallitus saa erota, ellei saa budjettia toivottuun
muotoon.

Alanko: Lakivaliokunnassa on käsitelty huoneenvuokralakia.
Valiokunnan jäsenet hoitavat asiaa ja tuovat sen myöhemmin ryhmään.

U. Virtanen *L. J. Haapasalo*

Pöytäkirja tarkastettu:

U. Pelttonen *E. Pesonen*
Pelttonen Pesonen.

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 4.12.1960 alkaen klo 15.15. Poissa Pitsinki. Mukana valtiovarainvaliokunnan ja Siltanen. senet Rantala, Käkelä, Ahonen. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo,

168 §.

Päätettiin lähettää Anselmi Pitkäsillan, ent. ryhmän jäsenen kuoleman johdosta suruadressi. Kalavainen hoitaa.

169 §.

Vv-valiokunnan puheenjohtaja Rantala teki selkoa budjettikäsittelystä ja valtiovarainministerin siihen tekemistä supistusehdotuksista. Hyväksyttiin 6, 7, 12 ja 13 pääluokilla yht. 291.690.000 mk:n vähennykset, jotka eivät koske ryhmälle tärkeitä asioita. Palataan myöhemmin budjetin muihin pääluokkiin.

Kokkola lausui toivomuksen, että aloitteen pohjalla otettaisiin Kotkan keskussairaalan rakennustöiden aloittamiseen 50 milj. mk. Asiantärkeä kunnallisvaalejakin silmälläpitäen.

Päätettiin toimia siten, että määräraha saadaan sisään.

Siltanen selosti teatterien rakennusmääräraha-asiaa ja ehdotti, että otettaisiin aloitteen pohjalla 100 milj. mk.

Päätettiin toimia siten, että veikkausvaroista saadaan 40 milj. mk tarkoitukseen.

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 4.12.1960 alkaen klo 16.15. Poissa: Aalto, Fagholm, Hostila, Karjalainen, Leskinen, Lindeman, Manninen, Tikka. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

189 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajina Pitsinki ja Rantala.

190 §.

Päätettiin pitää seuraava kokous ensi tiistaina. Työvaliokunta heti istunnon päätyttyä, ryhmä tuntia myöhemmin.

191 §.

Rantala teki selkoa budjetista sekä valtiovarainministerin siihen tekemistä supistusehdotuksista.

Selonteon jälkeen hyväksyttiin työvaliokunnan kanta supistuksista. Tämän mukaan suoritetaan 1-13 pääluokissa menoja 291,69 milj. mk. Tämän mukaan suoritetaan 1-13 pääluokissa menoja 291,69 milj. mk. Tämän mukaan suoritetaan 1-13 pääluokissa menoja 291,69 milj. mk. Tämän mukaan suoritetaan 1-13 pääluokissa menoja 291,69 milj. mk.

milj. mk ja teatteritalojen rakentamiseen Veikkausvaroista 40 milj. mk.

Pöytäkirja tarkastettu:

Pitsinki

Rantala.

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 8.12.1960 alkaen klo 16. Mukana myös valtiovarainvaliokuntaryhmän jäsenet. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

170 §.

Maatalousvaliokunnan jäsen Lindeman teki selkoa sokerijuurikkaan ~~kuukaus~~ viljelyn turvaamista koskevan lain käsittelystä mainiten, että sos.dem. asettamat tavoitteet on suurin piirtein saavutettu. Oli sitä mieltä, että perushinta pitäisi vielä alentaa 8:70:een. Lisätuotantopalkkio pitäisi olla 18 mk 19 mk:n sijasta. Laki olisi kahden vuoden ajan voimassa.

Annettiin välttämättömät suuret valiokunnassa toimia em. mukaan.

171 §.

Vv-valiokunnan puheenjohtaja Rantala esitti ne vähennykset, jotka valtiovarainvaliokunnan sos.dem. ryhmä oli hyväksynyt. Työvaliokunta hyväksyi vv-valiokuntaryhmän kannan vähennyksiin.

172 §.

Hyväksyttiin valtiovarainvaliokunnan jäsenten Käkelän ja Haapasalon ehdotukset v:n 1960 budjetin yleisperusteluiksi.

173 §.

Ent. ryhmän jäsenä Hugo Aattela päätettiin muistaa adressilla.

174 §.

Ilmoitettiin, että OTK oli tehnyt 50.000 mk:n lahjoituksen joulujuhlaa ym. tarkoituksia varten.

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 8.12.1959 alkaen klo 17.30. Poissa seuraavat ryhmän jäsenet: Ahonen, Alanko, Fagerholm, Flinck, Hiltunen, Hostila, Leskinen, Lindeman, Partanen, Pesonen, Tanner, Turunen ja Väyrynen. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

192 §.

Toimitettiin nimenhuuto. - Pöytäkirjan tarkastajat Peltonen ja

Raunio.
~~Raunio~~

193 §.

Raunio selosti työvaliokunnan kantaa budjetin vähennyksiin nähden, jossa hyväksyttiin työvaliokunnan kanta.

Lisäksi kiinnitti hän huomiota maataloudelle Pohjois-Suomessa maksettaviin erikoislisiin, joista olisi poistettava ns. häntäraha suurien tilojen kohdalla.

Asiasta käyttivät puheenvuoron Käkälä, Haapasalo, Virtanen, Korkola, Ahonen, ~~XX~~ Aalto ja Manninen, asettuen vähennysten kannalle. Asiasta päätettiin tehdä vastalause budjettiin, missä esitetään supistuksia ns. häntärahaan ja meijereiden tukiosuuksiin. Yleisperusteluissa lisäksi todetaan hallituksen esityksen hataruus, mikä eduskunnassa on korjattu.

194 §.

Ilmoitettiin, että OTK oli lahjoittanut ryhmälle 50.000 mk. Tästä käytetään osa joulujuhlaan ja loppu luovutetaan Sos.dem. Nuorten Keskusliitolle lippurahastoon.

195 §.

Sos.dem. Nuorten Keskusliiton lipun vihkiäisiin nimettiin ryhmän edustajaksi varapuheenjohtaja Peasio.

Pöytäkirja tarkastettu:

Emmi Peltonen
~~Peltonen~~

Raimo Raunio
~~Raunio~~

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 10.12.1959 alkaen klo 15. Poissa: Pitsinki, Kalavainen, Helle ja Lehto. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

175 §.

Johtaja Salonen OTK:sta selosti ns. rypsikysymystä. Hän päätyi ehdotukseen, että tätäkoskeva tullilain muistutus hyväksyttäisiin. Ensimmäisenä voidaan palata hintakysymykseen.

Päätettiin neuvotella hallituksen kanssa ja asetetaan joitakin yrittämään ehtoja. Samalla korjataan ~~XX~~ soijajällyn tullia koskeva nimike.

176 §.

Toiminnanjohtaja Vatanen Tuberkuloosiliitosta esitti korjauksia kansaneläkelakiin. Hallituksen esitys huonontaisi tuberkuloottisten asemää.

Vatasehdotus annetaan työväenasiainvaliokunnalle, jonka on yrittävä ~~XXXX~~ saada aikaan mainitut muutokset.

177 §.

Annettiin Tikkaajan, Lindemanin ja Virtasen tehtäväksi neuvotella sokerilaita skdl:n ryhmän kanssa.

178 §.

Haapasalo luki tekemänsä ehdotukset budjetin yleisperusteluiksi, jotka muutoksitta hyväksyttiin.

G. Fagerholm *A. T. Haapasalo*

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän kokouksesta 10.12.1959 alkaen klo 16. Poissa: Alanko, Ericksson, Fagerholm, Hiltunen, Hostila, Karjalainen, Lehto, Leskinen, Lindblom, Pesonen ja Tanner. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

196 §.

Toimitettiin nimenhuuto. - Pöytäkirjan tarkastajat Virtanen ja Väyrynen.

Otettiin vastaan Rovaniemen kauppalan ja Kittilän kunnan lähetys, joka esitti Kolarin rataa koskevan muistion.

Vastauspuheessaan Henriksson totesi, että lähetys oli myöhässä, koska tätä koskeva lakiehdostus on loppukäsittelyvaiheessa. Asiaa selostivat vielä Peltonen, Väyrynen, Raunio ja Ahonen, todeten, ettei asiassa tässä vaiheessa voida mitään tehdä.

Päätös: Ryhmä pysyy rataa koskevassa vv-valiokunnan päätöksessä.

Johtaja Salonen selosti rypsiöljyä koskevaa tullilain muistutusta. Toivoi lisättäväksi soijäöljyä koskeva kohdan. Totesi, että tullilain muistutus tärkeä ml:lle, joten sillä voidaan "tehdä kauppaa".

Ahonen esitti epäilyksensä siitä, miten saadaan joht. Salosen toivomus toteutetuksi, kun tullilaki auki vain rypsiöljyn kohdalta.

Käkelä totesi tullilain muutoksen merkitsevän satojen miljoonien siirtoa maataloustuottajille - en voi hyväksyä.

Salonen totesi rypsiöljyn olevan kovasti kannattavaa hommaa Suomelle. Tullituloja tässä ei menetetä, koska raaka-aine kotona. Raision omissa mukana ml:n johto pääministeriä myöten.

Raunio Käkelän kannattamana oli sitä mieltä, että annetaan maatalaisliiton ja muiden porvarien skogilaisten avustamana viedä tullilain muutos lävitse, me emme saa myötävaikuttaa.

Lindeman tiedusteli, miten hoidetaan 5 milj. kg rypsiöljyä, jos sitä ei saada viedä ulos.

Virtanen yhtyi Saloseen, ettei pitäisi antaa tilaisuuden "tehdä kauppaa" mennä sivuitse.

Käkelä totesi, ettei tässä vaiheessa ole mitään sellaista, millä tehdään kauppaa.

Päätös: Ryhmän jäsenille annetaan vapaat kädet asian päättämiseksi.

Ilmoitettiin, että budjetti tulee vv-valiokunnasta tiistaina. Alustavasti päätettiin, että puheenvuoroja käyttävät puheenjohtaja, tala ja vv-valiokunnan jäsenet, kosketellen alansa kysymyksiä,

Perustuslakivaliokunnan jäsen Tuominen selosti huoneenvuokralain käsittelyä valiokunnassa. Hän ilmoitti valiokunnan perusteluissaan vaativan, että hallitus antaa toista vuosipuoliskoa koskevan lakiehdotuksen. Hyväksyttiin toimenpiteet.

Vv-valiokunnan jäsen Haapasalo selosti lisäbudjettiin liittyvää hallituksen terästedashanketta, joka on osittain ristiriidassa eduskunnan hyväksymän terästedasta koskevan lain kanssa, sekä Kemijärven tehdas hanketta, minkä kohdalla useimmat asiantuntijat ovat ilmoittaneet, ettei tehtaalla ole raaka-ainetta.

Asioissa hyväksyttiin vv-valiokunnan sos. dem. ryhmän kanta.

Suuren valiokunnan jäsen Virtanen selosti sokerijuurikkaan viljelyä koskevaa lakia. Annettiin edelleen neuvottelu-oikeus Virtaselle, Lindemanille, Rauniolle ja Tikkaajalle,

Päätöksen jälkeen Virtanen toivoi asiantuntija-apua. Totesi, ettei ns. 18 mk:n lisähinta ole riidan aihe, vaan juurikkaan hinta.

Käkelä korosti, ettei syytä lähteä kilpailemaan tässä kommunistien kanssa. Pantakoon tehtaita seisomaan, jos ei tarvita.

Raunio: 8:70 hinta juurikaskilolta pohjautuu siihen, että viljelijöille annetaan tuki, eikä tehtaalle. On saatava kommunistit taipumaan.

Tikkaaja: Laista ei pääse selvytyteen. Indeksitakuu poistettu, joten hinta tämän mukainen. Mutikainen on päätynyt laskelmissaan 19 mk:n lisähintaan, me 18:- ja kommunistit 16:-. Perushinta olisi alennettava 8:70:een.

Virtanen käsitteli vielä kysymystä kunnan- ja valtionverotuksen poisto-oikeudesta, josta päätettiin pyytää lausunto lakit. tri Aimo Aaltoselta.

Pöytäkirja tarkastettu.

V. Virtanen
Virtanen

Väyrynen
Väyrynen.

Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 15.12.1959 alkaen klo 14.30. Poissa Pitsinki, Tikkaola ja Helle. Puheenjohtajana Henriksson ja sihteerinä Haapasalo.

179 §.

Raunio selosti liikevaihtoverolain muutosehdotusta, minkä jälkeen päätettiin, että jos maalaisliitto saadaan mukaan, palautetaan 5

180 §.

Haapasalo selosti aikaisemman lisäksi terästehdashankkeesta ilmenneitä kohtia. Päätettiin hyväksyä kanta, että hallituksen ehdotus mikä ilmeisesti viivästyttää terästehdashanketta ja voi jättää sen osittamaksi vuodeksi masuuniasteelle, vastustetaan. Annettiin valiokuntaryhmälle valtuudet toimia tämän mukaan.

181 §.

Raunio selosti sokerijuurikaslain neuvottelujen viimeisiä vaiheita ja hyväksyttiin neuvottelijain kanta asiassa.

Ylpeinen *L.F. Haapasalo*
Pöytäkirja Sos.dem. Eduskuntaryhmän työvaliokunnan kokouksesta 21.12.1959 alkaen klo 13.30. Poissa to, Fagerholm, Hiltunen, Höstila, Kälavainen, Karvonen, Kola, Leskinen, Lindblom, Lindeman, Matilainen, Partanen, Pesonen, Pitsinki, Rantala, Siltanen, Tanner, Virtanen.

204 §.

Toimitettiin nimenhuuto. Pöytäkirjan tarkastajat Alanko ja Eriksson.

205 §.

Haapasalo selosti vuoden viimeisen lisäbudjetin 19 pl. I 39 a ja b kohtia, koskien hallituksen ehdotusta terästehtaaksi ja Kemijärvelle ~~xxxxxxxxxxx~~ ehdotettua puunjalostustehdasta.

Päätettiin: Kun hallituksen ehdotus terästehtaaksi on heikompikin eduskunnan hyväksymä, mihin jo on varattu v:n 1960 budjetissa 1.900 milj. mk, päätettiin esittää hallituksen ehdotus hylättäväksi. Kemijärven teollisuuslaitosta koskevat perustelut on vv-valiokunnassa kirjoitettu uudestaan, niin että varoja ei voida käyttää tutkimustyöhön, koska alueella toimii Lapin teollisuustoimikunta, jolla on tutkimusrahat, vaan budjettiin varatut 300 milj. mk on käytettävä tehdaslaitoksen osakepääomaksi, jos tällainen teollisuuslaitos saadaan perustetuksi.

Puheenvuoroja käyttivät asian johdosta Karjalainen, Kalkkinen (TST) ja Peltonen, jotka kaikki asettuivat puoltamaan vv-valiokunnan ryhmämme kantaa.

206 §.

Alanko selosti huoneenvuokralain käsittelyä valiokunnassa

Hän ilmoitti mietinnön valmistuneen, joten se tulee helmikuussa eduskunnan täysistunnossa käsiteltäväksi. Moitti, etteivät valiokunnan jäsenet ole käyneet kokouksissa.

Henriksson totesi, että joululoman jälkeen on syytä tarkastella valiokuntien kokoonpanoa, että työ muodostuisi tiiviimmäksi.

207 §.

Lopuksi puheenjohtaja Henriksson kiitti ryhmän jäseniä hyvästä ja saumattomasta yhteistyöstä. Hän lausui myös toivomuksen, että helmikuussa voidaan palata puheenjohtajakysymykseen - tunti itsensä väsymiseksi. Lopuksi hän toivotti kaikille hyvää joulua ja toivoi uuden vuoden tuovan tullessaan poliittisen elämämmen tervehtymisen.

Paasio kiitti ryhmän puolesta puheenjohtaja Henrikssonia hartaasti asioihin paneutumisesta. Mitä puheenjohtajakysymykseen tulee, niin siihen voidaan todella palata - kun puheenjohtaja on saanut levätä. Toivotti puheenjohtajalla hyvää joulua ja parempaa uutta vuotta.

Ylpeinen *L.F. Haapasalo*
Pöytäkirja tarkastettu:

B. Alanko
Alanko

E. Eriksson
Ericksson.

SUOMEN
SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE
HELSINKI PAASIVUORENK. 3

PUHELIMET

Puoluesihteeri 77 2410 77 3993
Järjestösihteeri . . . 77 47 21
Taloudenhoitaja . . . 77 29 95
Kunnallisasiat . . . 77 47 42
Toimisto 77 23 47
Kassa 77 87 52
Julkaisujen toim. . . . 77 87 53

Helsinki, 12. päivänä toukokuuta 1959.

KUTSU PUOLUENEUVOSTON KOKOUKSEEN

Sosialidemokraattisen Puolueen Puolueneuvosto kutsutaan sääntömääräiseen kokoukseen, joka pidetään Helsingin Työväentalon A-salissa lauantaina 23. päivänä toukokuuta 1959 alkaen kello 11.

Sääntömääräisten asioiden lisäksi päätetään mm. puolueen omistaman kiinteistön luovutusta koskevasta asiasta.

SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUETOIMIKUNTA

Väinö Tanner

Jakelu: Puoluetoimikunnan jäsenet
Puolueneuvoston muut jäsenet
Sos.-dem. Eduskuntaryhmän edustaja
Puoluelehtien edustajat (yksi kustakin puoluelehdestä)
Piiritoimikuntien edustajat (yksi kustakin piiristä)
Tilintarkastajien puheenjohtaja

Tiedoksi: Sos.-dem. Naisliitto
Sos.-dem. Nuorisoliitto
Sos.-dem. Raittiusliitto
Puoluetoimikunnan jaostojen puheenjohtajat

Suomen Rautatieläisten Liiton

Osasto N:o 2 r.y.

Hyvinkää.

Kesäkuun 19 p:nä 1959.

Sosialidemokraattisen Puolueen Eduskuntaryhmälle.

Puheenjohtaja G.Henriksson.

S.Rautatieläisten Liiton Osasto N:o 2 r.y:n jäsenet Hyvinkään konepajalta haluavat julkituoda kiitoksensa ryhmälleen siitä yhteistyöstä, jolla ryhmä on auttanut V.R:n konepajojen työllisyyden parantamista. Lauantain saaminen pakkolomapäiväksi maanantain asemesta lisäsi 3 tunnilla viikottaista työaikaa ja myös vastaavasti ansioita. Rautatiehallituksen päätös kesälomien yhteydessä pidettäväksi suunniteltujen ylimääräisten palkattomien lomien peruuttamisesta oli tulosta työväen eduskuntaryhmien, Rautatieläisten Liiton ja konepaja osastojen yhteistoiminnasta. Toivomme, että tuo yhteistyö edelleen jatkuu ja lujittuu. R.H:n suunnitteleminen palkattomien lomien tämänhetkinen peruuttaminen ei vielä merkitse täystyöllisyyden palautumista. Yhä edelleen on olemassa epävarmuus huomisesta ja palkattomat lomamat mahdolliset myöhäisempänä ajankohtana. Siksi vetoammekin ryhmääne, että ryhmä yhteistyössä toisten työväestöä edustavien ryhmien kanssa tekee kaiken voitavansa määrärahojen myöntämiseksi dieselveturien lisenssillä valmistamista varten Hyvinkään konepajalla, jolla toimenpiteellä ratkaisevasti turvattaisiin työllisyys myös toisilla V.R:n veturikorjauspajoilla.

Kunnioittaen

Suomen Rautatieläisten Liiton Osasto N:o 2 r.y.

HYVINKÄÄ

Paavo Kolkkava

Puheenjohtaja

Armas Honkanen

Sihteeri

Liite pöytäkirjaan 28/8-59

S a l o n e n : Herra puheenjohtaja, hyvät kansanedustajat.

Nykyisessä tuotannollisessa elämässä ~~on~~ kaikkein tunnusomaisimpia piirteitä on tämä rationalisointi, jolla yhteisellä nimellä tarkoitetaan koneiden yhä lisääntyvää ja monipuolistuvaa käyttöä tuotannollisessa elämässä. Konehan korvaa yhä suuremmassa määrin ihmisen lihaksen ja tässä koneellistamisen uusimmassa vaiheessa, automaatiovaiheessa, jopa ajattelutehtäviäkin tuotannollisessa prosessissa. Jos tätä rationalisointia katsellaan yhteiskunnallisena ilmiönä, niin sehän merkitsee siis sitä, että kone lisää tuotannon mahdollisuuksia, tarpeen tyydyttämisen mahdollisuuksia, mutta jos samalla aikaa tapahtuu sitä, että kone syrjäyttää ihmisen tuotannollisessa elämässä siten, kuin nyt ~~on~~ olemme nähneet usein tapahtuvan, että tietty osa työntekijöistä jää tykkänään vaille työtä, niin tällaisen uudistumisen yhteiskunnallinen arvo on tietenkin hyvin kyseenalainen. Silloinhan joka tapauksessa nämä tuotannon lisäämisen mahdollisuudet jäävät käyttämättä, ellei samalla osalla ihmisiä ole työtä ja ansioita, ostokykyä, he eivät kykene tätä laajentuvaa tuotantoa käyttämään hyväkseen, ja koko uudistumisella ei silloin ole mitään yhteiskunnallista merkitystä. Näyttää siltä, kuin teknillisen kehityksen nykyinen vaihe olisi niin voimakas, että kone syrjäyttää enemmän työntekijöitä, kuin mitä uusia työpaikkoja yleensä muodostuu ja mitä uusia työntekijöitä tulee ~~markkinoille~~ työmarkkinoille. Tästä on hyvin kuvaavana esimerkkinä esitetty Yhdysvalloista talouselämän nykyvaihe. Meidän tiedämme, että siellä vuosien 1957-58 vaihteessa alkoi melkoisen tuntuva lamakausi, joka on nyt jo voitettu. Siellä on suhdanteet paranemassa, tuotanto elpyy, ja tänä päivänä suunnilleen arvioidaan, että noin 80 % tuotannon kannalta on tästä menetyksestä jo voitettu, tuotanto on saavuttanut noin 80 % siitä menetyksestä, joka tämän lamakausivuoden aikana tapahtui, mutta samaan aikaan on todettu, että vain 25 % siitä työvoimasta, joka tämän lamakauden aikana joutui työttömäksi, on saanut uudelleen tuottavaa työtä. Sen ilmiön tarkkailijat toteavat, että sen syynä on jatkuva automaa-

tio ja ~~nn~~ koneellistaminen eli yhteissanalla sanoen rationalisoiminen. Sitä on jatkunut koko tämän lamakauden ajan. Lamakausi on muuten ylipäänsäkin tyypillinen rationalisoinnin toimeenpanoaika, silloin tarkemmin kuin koskaan ennen katsotaan yrityksen meno- ja kustannuspuolta, miten siellä voidaan sitä supistaa. On jotakin tyypillistä lamakaudelle, että pyritään tehostamaan tällaista rationalisointia. Sen seurauksena nyt todetaan, että tälläkin aikaa tämä rationalisointi on edistynyt, ^{niin että} on jäänyt pysyvää rakenteellista työttömyyttä enemmän kuin lamakauden alkaessa. Nyt on tietysti olemassa erilaisia mahdollisuuksia, miten tällainen ristiriita voitettaisiin. Yksi linja on, jota on edustettu, on se vanha koneiden murskaamisen linja, takaisin lapiolinjalle, se on eri maissa eri nimisenä ja se on vanha historiallinen ilmiö. Englannin kankurit tahtoivat rikkoa ja rikkoivatkin sen ensimmäisen Jenny-koneen. Mutta eihän tämä tietenkään ole ~~nk~~ nykyaikana noudatettava linja. Sitähän varten konetta käytetään, että se tosiaan vapauttaa ihmisen työnteosta, ja sen pitää vapauttaa se sillä tavalla, että sillä on yhteiskunnallista merkitystä tällä vapauttamisella. Voidaan ~~siis~~ sanoa, ellei siis lähdetä tällaiselle koneiden murskaamisen linjalle ja jos totta on, että tällaisia uusia työpaikkoja ei sittenkään muodostu nopeasti korvaamaan niitä työpaikkoja, jotka kone ~~on~~vienyt, ja tarjoamaan niille, jotka uusina työntekijöinä tulevat työmarkkinoille, silloin ei ole muuta mahdollisuutta kuin ottaa se askel loppuun saakka, antaa koneen vapauttaa ihmisen työstä sillä tavalla, että työaikaa lyhennetään ansioita vähentämättä, jolloin siis ostokyky ja kulutuskkyky ei laske ja jolloin tällä tuotannon kasvavalla määrällä on markkinat kuitenkin. Tämä on siis, ilmeisesti se johtopäätös, joka on tästä nykyisestä teknillisestä vaiheesta tehtävä. Ja tämä johtopäätös on tehty useimmissa maissa. Yhdysvalloissa on jo vanhastaan olemassa 40 tunnin työviikko. Se ei tosin ole kaikilla aloilla vielä voimassa, on eräitä aloja, joilla on esim. 44-tuntiaisen työviikko, mutta toisilla aloilla jo esitetään vaatimuksia 36 tunnin työviikosta. Ne ovat siis työmarkkinajärjestöjen keskeisten ~~linjat~~

kiistojen esineenä, eikä vaatimus vielä tietysti merkitse sitä, että se toteutuu, mutta se osoittaa suuntaa, mihin ollaan menossa. Kyllä me voimme melko varmoja olla siitä, että ennen pitkää tämä tällainenkin vaatimus toteutuu. Siellähän on olemassa voimakkaat työmarkkinajärjestöt, jotka kaiketi aikanaan saavat tällaisen vaatimuksen läpi. Englannissa on myös äskettäin pitkään keskusteltu 40 tunnin työviikosta. Siellä oli konepajatyöntekijäin liitto ja konepajatyönantajain liitto keskustelleet pitkään pääsemättä tulokseen. Sen jälkeen riita alistettiin työriitojen sovitteluelimelle, jonka piti siihen ottaa kantansa. Tätä kannanottoa odotettiin suurella kiinnostuksella koko Englannin teollisuudessa ja työntekijäjärjestöissä. Sehän merkitsee tietenkin sitä, että jos jollakin teollisuusosalalla uudistus toteutetaan, niin se ennen pitkää menee muualle. Se merkitsi siis tosiasiaa koko Englannin teollisuuden lähtemistä 40 tunnin työviikkoon. Tämä työriitojen sovitteluelin ei antanut varsinaista lausuntoa, se vain sanoi, että ottakoot työmarkkinajärjestöt tämän asian uudelleen käsiteltäväksi sopivana ajankohtana ja muuttuvien olosuhteiden valossa, he käyttivät tällaista sanontaa. Tätä päätöstä kommentoi toissapäivänä, pari päivää sitten, hyvin tunnettu englantilainen aikakauslehti Financial Times, joka edustaa tuollaisia finanssipiirejä, yrittäjäpiirejä, ja tämä lehti totesi, että tästä lausunnosta käy epäsuorasti ilmi, että tätä uudistusta sinänsä pidetään tarpeellisena ja hyödyllisenä. Sitä eivät myöskään työnantajat Englannissa ole kieltäneet, mutta kysymys on juuri siitä tällä kerralla selvittämättömästä asiasta, onko koko Englannin teollisuus yhdellä iskulla valmis lähtemään 40 tunnin työviikkoon. Tämä lehti ei tätä puolestaan halunnut kieltää, mutta totesi, että asia on selvittämättä.

Jos siirrymme sitten tänne lähemmäksi meidän olojamme, lähimpiin pohjoisiin naapureihimme, niin tämän aamun lehdissä juuri selostettiin sitä, miten Norjassa on nyt yhdellä askeleella siirrytty 45 tunnin työviikkoon. Tälläkin asialla on melko pitkä esihistoria. Siitä ensin keskustelivat työnantaja- ja työntekijäjärjestöt, työmarkkinajärjestöt,

ja eivät päässeet tulokseen. Sen jälkeen Norjan suurkäräjällä, jossa on, niin kuin tiedetään, sosialidemokraattinen enemmistö, säädettiin yksinkertaisesti laki, että siihen siirrytään suoraa päätä nykyisestä työajasta, joka ilmoituksen mukaan on 48 tuntia, siirrytään suoraa päätä 45 tunnin työviikkoon. Korjaan: tämä laki säädettiin sillä tavalla, että siirrytään asteittain. Se piti toteuttaa sillä tavoin, että vuoden päästä, -60 keväällä, lyhennetään 1,5 tuntia ja vasta -61 keväällä loppu 1,5 tuntia. Mutta tämän jälkeen, kun tämä laki oli jo säädetty, työmarkkinajärjestöt ottivat uudelleen asian käsiteltäväkseen ja sopivat siitä, että siirrytäänkin heti. Se toteutui nyt toissapäivänä, 1. p:nä maaliskuuta. Siellä on siis siirrytty 45 tunnin työviikkoon, joka toteutetaan eri tavoilla. Siellä keskusteltiin pitkään siitä, miten se pitäisi tehdä, ja alkuvaiheessa esitettiin juuri, että esim. joka toinen vapaa lauantai tekisi sitten kahden viikon kuluessa tämän keskimääräisen 45 tunnin työajan. Tämän päivän lehdissä sitä selostettiin, ^{se on} jonkin verran eri tavalla eri teollisuusaloilla toteutettu. Ruotsissa on myös olemassa päätös siirtymisestä 45 tunnin työviikkoon, josta osa on jo toteutettu. Se menee asteettain sielläkin. Lopullisesti Ruotsi siirtyy 45 tunnin työviikkoon ensi vuodenvaihteessa. Tanska siirtyy hiukan myöhemmin eli maaliskuun 1. p:nä ensi vuonna. Pohjoismaissa on siis asiat tällä kannalla.

Myöskin idässä puhutaan työajan lyhentämisestä. Kun äskettäin Moskovassa pidettiin ~~muuta~~^{tätä} kommunistisen puolueen 21. puoluekongressia, Hrushtshev selitteli tätä seitsenvuotissuunnitelmaansa, ja hän lausui siinä mm., että vuosina 59-65 ja ellei sen ajan kuluessa, niin ainakin 12-15 vuoden kuluessa neuvostokansa on saavuttanut maailman korkeimman elintason ja 30 tunnin työviikon. Tätä selosti eräs sangen arvovältainen sveitsiläinen lehti, Neue Züricher Zeitung, joka lisää siihen, että tämän on tietysti gigantomaniaa, suuruudenhulluutta, mutta olkoon tämä miten tahansa, se osoittaa, että siellä myös pyritään, ollaan tietoisia tästä yleismaailmallisesta suunnasta, että se tietysti yleensä ottaen on taloudellinen välttämättömyys tämä siirty-

minen lyhempään työaikaan, joka on otettu huomioon Neuvostoliitossa, joka pyritään toteuttamaan. Minä en vielä puutu siihen, onko se nimenomaan Suomessa taloudellinen välttämättömyys, minä puhun tässä vielä yleensä. Yleensä on todettu, että se on, ja tällä tavalla sekä idässä että lännessä siitä puhutaan, ja osittain lännessä on jo toteutettu, eri asteilla ollaan tässä suhteessa, ja idässä siitä ainakin puhutaan ja ilmeisesti toteutetaan. Tästä minä teen ensimmäisen johtopäätöksen, että se on meidän kannaltamme ennen kaikkea poliittinen välttämättömyys tämä siirtyminen lyhempään työaikaan. Meidän asemamme tässä idän ja lännen välissä, meidän tunnemme koko ajan, meillä on olemassa sellainen veto länteen, meidän täytyy koettaa seurata läntisiä maita kaikissa suhteissa, mm. elintason kohdalla, ja mikä on sen selvempiä tunnusmerkkejä elintasossa kuin esim. työajan pituus. Meidän täytyy koettaa seurata läntisiä maita tässä suhteessa. Mutta paitsi tämä lännen veto meillä on myös idän paine. Jos idässä ruvetaan tosiaan lyhentämään työaikaa ja muullakin tavalla nostamaan elintasoja, meidän täytyy koettaa päästä alta pois, se on meidän tärkeimpiä puolustustehtäviämme oikeastaan tässä maassa, koettaa pitää elintasoja ainakin askeleen verran edellä idästä, niin kuin nyt tähän asti on ollut. Mutta minä pitäisin, että ennen kaikkea tätä asiaa on katsottava poliittisena kysymyksenä, se on meille poliittinen välttämättömyys ei ainoastaan näin ulospäin katsellen, vaan myös sisäänpäin katsellen, se on mielialatekijä, ja lyhyesti sanoen se on eräs kommunismin vastustamismuoto maassamme, pyrkimys korkeampaan elintasaan, johon oleellisesti liittyy lyhempi työaika ansioita vähentämättä.

Mutta nyt tullaan tietenkin siihen kysymykseen, meidän täytyy ruveta katselemaan sitä erikoisesti meidän omasta näkökulmastamme ja taloudellisena kysymyksenä. Minä väitin tässä edellä, että se on näissä läntisissä teollisuusmaissa taloudellinen välttämättömyys. Semmoinen johtopäätös on tehtävä. Nyt voidaan tietenkin kysyä, onko se meilläkin taloudellinen välttämättömyys, onko se meillä ~~meidä~~ mahdollista panna toimeen. Minä sanoisin ensinnäkin, että yleensä ottaen se on meillekin

taloudellinen välttämättömyys. Täysin sama ilmiö tapahtuu meidän maassamme: kone vapauttaa ihmistä työstä ja se on tähän asti sen tehnyt, siis vapauttamalla kerta kaikkiaan työstä syrjään. Tämä ilmiöhän on tuttu meille kaikille erityisesti niistä elinkeinöistä, , jotka ovat takapajuisimpia, maataloudesta ja metsätaloudesta, mutta kyllä se tunnetaan myöskin teollisuudesta. Kyllä se yleensä on meilläkin paitsi poliittinen välttämättömyys myös poliittinen välttämättömyys. Nyt voidaan edelleen kysyä, elämmekö jossakin suhteessa poikkeuksellista aikaa nyt, ja tähän on tietysti vastattava myönteisesti. Me elämme taloudellisessa suhteessa poikkeuksellista aikaa. Meillä on jo parin vuoden ajan jatkunut lamakausi, ja se ilmeisesti jatkuu edelleen. Tässä juuri viime työmarkkinaennuste on hyvin pessimististä luettavaa, se nimittäin osoittaa, ja ainakin minun täytyy sitä uskoa, näissä on hyvin pystytty tähän asti ennustamaan tätä työllisyyden kehitystä, että ensi talvi olisi suuruusluokaltaan samanlaista työttömyyskautta ~~kuin~~ kuin nykyinenkin, tosin pienempiä lukuja ennustetaan, mutta suuruusluokka olisi sama. Ja on itse asiassa mahdotonta meidän oloissamme eroittaa, mikä on rakenteellista työttömyyttä, mikä on kausityöttömyyttä, meillä on molempia. Meillä on siis sellaista työttömyyttä, joka aiheutuu juuri siitä, että kone vapauttaa ihmistä työprosessista, mutta on myös kausityöttömyyttä. Ja aivan näin lyhyellä tähtäimellä tähän kysymykseen on vaikeampi ottaa kantaa, mutta pitemmän ajan näkökulmasta tähän on ehdottomasti vastattava minun nähdäkseni myönteisesti, se on meillä ^{äkin} ~~myös~~ taloudellinen välttämättömyys pyrkimys lyhempään työaikaan.

Jos tässä nyt ajatellaan, minkälaisia ~~muotoja~~ tälle vaatimukselle olisi asetettava, me tiedämme nyt, että lähimmissä läntisissä naapurimaissamme on toteutettu jo taikka aivan lähiaikoina on toteutumassa 45 tunnin työaika, jos me nyt asetamme tavoitteeksemme, niin kuin täällä ~~on~~ eräät eduskunta-aloitteet ja lakialoitteet ja toivomusaloitteet edellyttävät, viiden päivän työviikkoa taikka ehkä olisi mieluummin sanottava 40 tunnin työviikkoa, niin se tuntuu, kun kerran puhe on hiukan

~~pitäisimme tähtäimen tavoitteista~~
pitemmän tähtäimen tavoitteista, tuntuu oikealta, sillä jos me sitä
nyt rupeamme toteuttamaan, niin me saavutamme tietenkin siinä välivai-
heena 45 tunnin työviikon myöhemmin, kuin se Ruotsissa, Tanskassa ja
Norjassa on saavutettu, me olemme joka tapauksessa jäljessä niistä,
vaikka me nyt ~~xxx~~ viipymättä rupeaisimme toteuttamaan tätä lyhennet-
tyä työviikkoa. On vaikea tietysti sanoa, mikä on meillä tällä hetkel-
lä työviikon pituus ottaen huomioon, että me elämme lamakautta. Tosi-
asiallinen työviikko ei ehkä nyt ole paljon 40 tuntia pitempi. Mutta
minä en sittenkään sanoisi, että asiaa pitää arvostella juuri tähän
hetken näkökulmasta. Me elämme lamakautta, me emme pääse siitä mihin-
kään. Meidän täytyy ottaa huomioon, että on olemassa tietty jonkinlai-
nen keskiverto tai jonkinlainen normaali, ja eikö tällöin meidän nor-
maali työaikamme olisi 47 tuntia. Jos ajatellaan sen lyhentämistä
40:een, se olisi 15 prosentin lynnennys, joka merkitsisi tietenkin sit-
ten myös 15 prosentin korotusta palkkoihin. Tämä ei tietenkään menisi
yhdellä iskulla läpi, ilman että se tulisi voimakkaana inflatorisena
tekijänä hintoihin. Täytyy mennä asteittain. Ja puuttumatta tässä sit-
ten sen syvemmin yksityiskohtiin minusta näyttää, että tavoitteeksi
asetettu 40 tunnin työviikko tietyn siirtymäajan kuluessa, sanotaan
5-7 vuoden siirtymäajan kuluessa, on hyvin puolustettava tavoite, sillä
selvää on, että se täytyy toteuttaa asteittain siksi pienin palkankoro-
tuksin vuosittain ja vastaavin työajan lyhennyksin, ettei se pääse lyö-
mään läpi hintoihin, niin silloin tätä voidaan ~~puolustaa~~ eikä aino-
astaan voida, vaan ilmeisesti pitääkin puolustaa. Tähän esitetään vas-
taväitteitä. Teollisuuden taholta ilmeisesti kysytään, että kannattaako
tällainen, miten meidän kustannustasomme sitten suhtautuu muiden kus-
tannuksiin, mutta nyt on todettava se, että kustannustaso yleensä on
suhteellinen käsite, absoluuttiset kustannukset eivät sinänsä niin pal-
jon merkitse, tärkeintä on suhteelliset kustannukset verrattuna muiden
maiden, meidän kilpailijaimme kustannuksiin, olkoot ne sitten meidän
kilpailijoitamme viejinä taikka kotimaisen tuotannon kilpailijoita tuo-

jina. Jos kerran muualla maailmassa mennään tähän, silloin me ~~emme~~ tätä kehitystä seuratesamme emme nota suhteellista kustannustasoa, vaikka tietysti nostamme absoluuttista kustannustasoa. Ja jos se menee hintoihin näin vähitellen toteutettuna, niin meidän hintatasomme silti, ellei muita tekijöitä ja niitä ei tässä tarvitse ottaa huomioon, tämän vuoksi ei meidän hintatasomme tarvitse poiketa muitten hintatasosta. Sitten voidaan tietenkin puolustella vielä nimenomaan teollisuuden näkökulmasta, että se ilmeisesti tarjoaa erään keinon työttömyyden vähentämiseksi normaalioloissa, minä en nyt jälleen puhu tästä lamakaudesta, tarjoaa työttömyyden vähentämisen keinon. Tämän päivän Sosialidemokraatissa kai se oli, otan aivan tällaisen hajaesimerkin, puhuttiin siitä, että Serlachiuksella on siirrytty 42 tunnin työviikkoon, ^{jonka} seurauksena näin ja näin monta uutta työmiestä otetaan palvelukseen. Se on tosiasia, että jos kerran työaikaa lyhennetään ja on normaalit konjunktuurit, jolloin tuotteilla on menekkiä, niin täytyy ottaa lisää väkeä. Sehän on kaiken tämän takana. Silloin voimme tarjota työaikaa lyhentämällä ~~van~~ enemmän työpaikkoja ~~vanhoilla~~ vanhoilla työpaikoilla, koska ilmeisesti me emme kykene harjoittamaan sellaista finanssipolitiikkaa maassa, että voisimme luoda tyydyttävät edellytykset uuden teollisuuden, uusien työpaikkojen syntymiselle. Sitä on tietenkin rinnan tehtävä myös, ja minusta nämä kaksi asiaa kuuluvatkin yhteen. Nimenomaan sosialidemokraattisen puolueen, joka puhuu teollistamisesta, sen välttämättömyydestä, uusien työpaikkojen luomisesta, siihen kuuluu aivan olennaisesti kysymys työajan lyhentämisestä, ne täydentävät toisiaan. Ja jos me voimme siis tarjota lisää työpaikkoja, lisää ansiomahdollisuuksia, se merkitsee sitä, että kulutuskyky nousee, se merkitsee kysyntää ja markkinoita tuotannolle, parempia edellytyksiä niiden toiminnalle, vähenviä kustannuksia työttömyysmenoihin, ainakin mahdollisuutta vergen alentamiseen, ellei sitä nyt sitten käytetä hyväksi ja siihen ei nyt ehkä kovinkaan paljon voi luottaa, mutta joka tapauksessa mahdollisuutta vergen alentamiseen, joka taas puolestaan voisi helpottaa teollisuutta ja muuta tuotantoa. Ja sitten tietenkin vastaväitteenä tullaan esittä-

mään, että se nostaa hintoja. Mutta jos tällainen uudistus kyllin pitkän ajan varrella toteutetaan kyllin pienin vuotuisin muutoksin, niin tuotannollinen elämä sen voi sulattaa eikä sen tarvitse siis merkitä sellaista lisärasitusta, yhtäkkiästä lisärasitusta, joka siirtyisi hintoihin ja kustannuksiin ja sillä tavalla heikentäisi meidän tuotantomme asemaa. Kyllä minä siis, kuten sanottu, olen tämän asian kannattaja ja katson lähinnä juuri näistä kahdesta syystä, asetan vielä ensimmäiseksi, vaikken olekaan poliitikko, nämä poliittiset näkökohdat ja toiseksi sitten nämä taloudelliset näkökohdat.

Liite pöytäkirjaan 3/8-59
288

L i n d b l o m : Tekee mieli sanoa, että tämän keskustelun herättäminen, ennen kuin tämä aloite tehtiin, olisi ollut oikeampi järjestys kuin tämä jälkipuinti. Minä asetun tässä enemmän selostajaksi kuin miksikään muuksi keskusteluun osallistujaksi ja aloitan siitä toteamuksesta, että lokakuussa -54 asetettiin silloisen hallituksen toimesta useitakin komiteoita käsittelemään meidän maassamme näköpiirissä olevia suuria sosiaalisia uudistuksia; sairausvakuutuskomitea, työttömyysvakuutuskomitea kuuluivat näihin, mutta sen lisäksi komitea, jonka tehtäväksi tuli tutkia työajan lyhentämisen mahdollisuuksia teollisuudessa. Tämä komitea sai mietintönsä valmiiksi joulukuussa -57, ja se oli tehnyt tavallisista komiteoista ~~mak~~ poiketen verrattain intensiivistä työtä kaksi vuotta. Tähän työhön kuului ensinnäkin selvittää se seikka, mikä meidän maassamme vallitseva todellinen työaika sillä hetkellä on, ja lähinnä se selvitettiin vallitsevien työehtosopimusten pohjalta. Edelleen selvitettiin koko työaikakysymyksen kehitys meidän maassamme ja jonkin verran sitä selvitettiin muiden maiden kehityksen suhteen niinikään. Paitsi komiteasta aineistoa tässä suhteessa komitea paneutui myöskin muualta käytettäväksi hankittuun materiaaliin. Näistä minä nimeän lähinnä kaksi, toinen koskee Kansainvälisen työjärjestön hyvin laajaa tutkimusta, jonka työtoimiston hallintoneuvosto oli suorittanut sen jälkeen, kun eräässä työkonferenssissa tällainen toivomus oli esitetty, ja toinen varsin laaja ja seikkaperäinen tutkimus oli Ruotsin työaikakomitean mietintö, joka kahtena hyvin laajana opuksena ilmestyi samoihin aikoihin, kuin komitean työ oli päässyt vauhtiin. Komitean työstä ~~mak~~ päästiin varsin merkilliseen toteamukseen, jonka minä tässä yhteydessä aivannoin hajanaisesti haluan mainita, ja se on se, että meidän maassamme teollisuuden todellinen työaika nimenomaan sellaiseksi kuin se on työehtosopimusten perusteella muodostunut, jolloin niin sanotut tauot, jotka ovat työ^{palkkaan}~~mak~~ nähden maksullisia, on joka tapauksessa todellisesta työajasta otettu pois, selvitys lähtee siltä pohjalta, että muissa

työaika on samalta pohjalta todellinen. Jos vertaillaan Suomea, Länsi-Saksa, Ranskaa, Hollantia, Englantia, ja Yhdysvaltoja ~~maailmaa~~ ja Sveitsiä keskenään, niin Yhdysvaltoja lukuunottamatta, jossa jo, niin kuin toveri Salonen täällä mainitsi, on toteutettu 40 tunnin työviikko, Suomella oli lyhin todellinen viikottainen työaika. Tutkimus käsitti ~~myös~~ seuraavat teollisuuden alat: puuteollisuuden, paperiteollisuuden, metalliteollisuuden, tekstiiliteollisuuden, elintarviketeollisuuden, lasiteollisuuden, kemiallisen teollisuuden ja nahkateollisuuden, siis meidän teollisuutemme olennaisimmat alat. Ja näistä muista maista ainoastaan Ranska alitti kahden teollisuuden alalla meidän todellisen työaikamme, se oli tekstiiliteollisuus ja nahkateollisuus. Siis todellinen viikottainen työaika oli keskimäärin 44 tuntia, hieman alle, puuteollisuudessa 43,4, paperiteollisuudessa 45, metalliteollisuudessa 44,1 (tämä koskee tietojaviltaa -55), tekstiiliteollisuus 44,6, elintarviketeollisuus 43,7, lasiteollisuus 42,7, kemiallinen teollisuus 42,6 ja nahka 43,8. Tähän todellisen työtajan arvosteluun vaikuttaa myöskin sitten kysymys vuosittaisista vapaapäivistä. Tällöin tulee kysymykseen lomapäivät ja juhlapäivät. Niistä on osa meidän maassamme sellaisia, joista maksetaan palkkaa, ja niin on myös eräissä muissa. Ja yhteinen vapaapäivien luku on seuraava tutkimukseen kohteena olevissa maissa: Norjassa 28, Ruotsissa 29, Tanskassa samoin, Suomessa 27, Englannissa se joudutaan laskemaan vähän vaihtelevasti, ~~12-18~~ 12-18, Ranskassa 28, Länsi-Saksassa 22-25, Hollannissa 16, Belgiassa 19-20, Sveitsi 15, Neuvostoliitto 18, Yhdysvallat 18, Kanada 19, Australia ja Uusi-Seelanti 20-22. Ja vuosittainen työtuntien lukumäärä säännöllisen työtajan puitteissa on meillä laskettu tämän tutkimuksen ~~mk~~ mukaan 2.190 ja sen alittavat maat: Ranska 2.150, Yhdysvallat 1.960, Kanada 2.050, Australia 1.940, Uusi-Seelanti samoin. Muut ylittävät meidän aikamme. Tämän tutkimuksen tausta oli siis tämä. Tutkimuksessa sitten tultiin, lyhentäväkseni esitystäni, siihen tulokseen, että työtajan lyhentäminen on suuressa määrin enemmän kuin uskotaankaan, tämä tuli meidän eräessä Psyko-Työn tutkimuksessa jo aikaisemmin esille, Ruotsissa eräessä var-

sin laajassa tutkimuksessa kuin myöskin eräissä muissa maissa tuli esille se, että työajan lyhentäminen ei työntekijä¹n yleisen mielpiteen mukaan suinkaan ole itsestään selvä asia. Ruotsin tutkimuksessa työajan lyhentäminen jakaantui vastausten osalta eräällä tavoin ikäryhmittäin, jolloin alle 30-vuotiaitten vastaus oli eittämättömästi selvä, pyrkimys ~~di~~ lyhyempään työaikaan. Yli 40-vuotiaitten ~~osalta~~ ~~lääkärin~~ kysyttiin, eikö voisi saada parempaa kansaneläkettä. Ja näiden keski-ikäisten kohdalta päädyttiin siihen tulokseen, että he mieluummin ottaisivat suuremman ansion. Ja Ruotsin tutkimuksessa päädyttiin sitten selvästi sellaiseen johtopäätökseen, että valinta tapahtuu joko paremman ansion tai eräiden muiden etujen ja lyhyemmän työajan välillä.

Tässä meidän lakialoitteessamme lähdetään siitä, että työajan lyhentämisen tulee tapahtua ansioita vähentämättä, ja se onkin tämän aloitteen paras puoli. Minä perustelen tätä käsitystäni sillä toteamuksella, minkä olen saanut kaikkien SAK:n jäsenliittojen työehtesopimusten antamasta jälkivaikutelmasta silloin, kun työehtosopimukseen on sisältynyt määräys työajan lyhentämisestä. Viimeinen ^{huutohan} ~~huutohan~~ kulkee kentällä paperiteollisuuden piirissä siihen malliin, että pari kolme vuotta sitten, jolloin paperiteollisuuden työaika keskeytymättömässä vuorotyössä supistettiin sopimuksella 44 tuntiin 17 minuuttiin viikkovuoroa kohti, niin silloin Vihtori Rantanen ja Limppu myivät yhteisesti työntekijän, ja tämä käsitys tuli esille nyt hiljattain, mutta silloin, kun työehtosopimus alistettiin perusjärjestöille hyväksyttäväksi kevättalvella sopimuksen teon jälkeen, se kyllä kentällä hyväksyttiin jokaisessa ammattiosastossa yksimielisesti, mutta kun kesällä ryhdyttiin maksamaan vuosilomakorvauksia, silloin kun ihmiset lähtivät lomalle, niin kaikki olivat eläneet edellisen vuosilomansa tilipussin laskelmien varassa. Nyt tämä lyhennetty työaika oli supistanut myös heidän ansiotaan, ja se tuli kaikkein jyrkimmin näkyviin. He olivat nähneet sen jokaisessa tilissä aikaisemmin hyvin pienenä summana, mutta se tuli sitten näkyviin tässä kesälomapalkassa, jolloin kaikkien viikkojen yhteistulos oli sitten vaikuttanut tähän

vuosilomapalkkaan. Näin ollen siitä on lähdettävä, että jos mieli tehdä työajan lyhentämisestä poliittinen valtti tuollaiseen yleisen tunnekuvan ohella, niin siitä on pidettävä huolta, että työajan lyhentämisessä todellakin sitten tapahtuu vastaava ansiotason kohottaminen tai sellainen toimenpide, joka säilyttää ansiotason ennallaan. Muussa tapauksessa ei voida päästä kulutuksen lisäämiseen ja siihen, mihin tällä aloitteella toista tietä pyritään, nimittäin työpaikkojen lisäämiseen. Ja tämä työpaikkojen lisäämisjuttu on sitten kokonaan toinen näkökohta. Ruotsin mietinnössä ~~XXXXXX~~, minä nyt lainaan siitä vain yhden lyhyen osan, sanotaan seuraavaa: "Työajan lyhentäminen sisältää sen, että me valitsemme lisää vapaa-aikaa niiden tavarain ja palvelusten sijasta, jotka muutoin olisi voitu tuottaa. Lisääntynyt vapaa-aika valitaan siten muun kulutuksen kustannuksella, joko tämän päivän kulutuksen kustannuksella tai vähentyneiden investointien johdosta tulevan ajan kulutuksen kustannuksella." Tämä teoria tietysti sopii Ruotsiin; minä haluan tavallaan niin kuin objektiivisuuden nimessä sanoa, että tämä teoria on vahvimmillaan silloin, kun on vallitseva tilanne lähes tai täysi työllisyys. Silloin kun on vallitsevana työttömyystilanne, tällä seikalla ei ole aivan samaa merkitystä kuin äsken luetulla tekstin osalla, mutta silloin tullaan sitten myöskin kosketuksiin tämän työjärjestön tutkimuksen pohjalta, jossa todetaan, että takapajuisten maitten osalta, minä en lue Suomea siihen suoranaisesti, takapajuisten maitten osalta ei työajan lyhentäminen tällä tavoin, kuin toivotaan, ole omiansa nostamaan elintasoa, vallankin kun kysymys vapaa-ajan oikeasta käytöstä on jäänyt ratkaisematta, niin kuin moni muukin kysymys näissä maissa. On kuitenkin kai selvää, että meidän on asetettava Suomi näiden pitkälle kehittyneiden ja takapajuisten maiden väliin, mille kohdalle sen nyt sitten kukin haluaa asettaa. Mietintö on mielestäni syytä vähintään kaikkien työväenasiainvalidiokunnan jäsenten lukea huolella kokonaisuudessaan. Siihen on todella huolella koottu kaikki ~~mla~~ mahdollinen materiaali, joka tässä suhteessa on otettava punnitsemiseen mukaan.

Muutama sana sitten siihen, mitä toveri Salonen tässä äsken mainitsi. - Jaa, vielä eräs näkökohta. Komitean mietinnössä päädyttiin siihen tulokseen, että parhaiten meidän maassamme työajan lyhentäminen voi tapahtua siten, että työmarkkinajärjestöt tuntien jokainen oman alansa mahdollisuudet ottavat tämän tehtävän hoitaakseen tähdäten työajan lyhentämiseen, mutta se voi mennä askel askelelta sitä mukaa, kuin kukin teollisuuden ala katsoo voivansa tämän kantaa. Ja tässä suhteessa taas ammatillisilla järjestöillä on eräs tärkeä tehtävänsä, joka meillä on usein laiminlyöty, sille ei ole saanut puhumallakaan riittävästi painoa, se on taloudellinen tutkiminen siinä määrin, että oltaisiin ainakin oman teollisuuden mahdollisuuksista tietoisia. Ja tämän taustana on sitten se tosiasia, että meidän maamme taloudelliset mahdollisuudet aina suhdannevaihteluita myöten ja ehkäpä ennen kaikkea ne huomioon ottaen, ne on ^{ikään kuin} ~~ainakin~~ rinnastettava ainakin pohjoismaiden kanssa..... voimakkaasti kilpailuasemassa mm. Ruotsin ja Norjan tuotannon kanssa silloin, kun on kysymyksessä meidän päävientimme artikkelit ja niiden kilpailukyky. Kun nyt siis Ruotsissa päädyttiin pari vuotta sitten siihen, että virallinen työaika lyhennetään 48 tunnista 45 tuntiin siten, että eteneminen tapahtuu lyhentämällä viikottaista työaikaa yhdellä tunnilla vuotta kohti, niin sillä on tärkeä merkityksensä siinä, että Ruotsissa tämä 48 tunnin työviikko on ollut silloin, kun tämä ratkaisu tehtiin, vielä oleva, siellä tehtiin 48 tuntia eikä edes kesätyöaikaa ollut kuin metalliteollisuudessa, kun se meillä on jo pitkän aikaa ^{ollut} 45tuntinen hyvin monessa teollisuudessa. Norjassa on päädytty tähän ratkaisuun, josta toveri Salonen täällä mainitsi. Minulla on vain se tunne, että tähän on päädytty lähinnä teknisistä syistä, sillä tuollainen 1,5 tunnin lyhennys viikkoa kohti on ollut ilmeisesti hyvin vaikeasti järjestettävissä. Tämä tunti ja viikko-systeemi Ruotsissakin on tietävästi aiheuttanut monta monituista ongelmaa. Jos työmarkkinajärjestöt todellakin menevät eteenpäin sillä tavoin, kuin meilläkin on sittenkin menty, ja menevät siltä pohjalta,

jolta tämä aloite lähtee, silloin minun mielestäni saavutetaan tehok-
kain tulos. Niin kuin eräessä haastattelulausunnossa olen sanonut,
se ei sulje pois sitä, että myöskin laki on välttämätön, sillä sitten
kun on tarpeeksi leveällä rintamalla edetty, niin eräillä aloilla lail-
la on sitten pakotettava jälkeen jääneet menemään eteenpäin. Joka ta-
pauksessa tämä mietintö tässä suhteessa antaa vastauksen moneen tällai-
seen kysymykseen.

Hyvin mielellään sanotaan, että kone syrjäyttää työntekijän, ja
pidetään sitä työnajanlyhentämiskamppailun lähtökohtana. On varsin
merkille pantavaa, että meillä on kaikkein eniten työttömien määrä ko-
neiden käytön lisääntymisen vuoksi kasvanut maataloudesta ja metsä-
teollisuudesta ihmisiä pois työntä^{llä}mään. Tämä on kylmä totuus. Ja nimen-
omaan näillä aloilla meillä ei ole edes minäänlaista työaikalainsääd-
äntöä. Teoria siitä, että kone työntää työntekijöitä pois, ei ole ai-
van puhtaasti käytettävissä näiden näkökohtien yhteydessä, mistä mai-
nitsin, ja sen pitäisi osoittaa, että se ei ole edes pätevä yleis-
kriteeriokaan, sillä juuri se, että meidän teollisuuttamme on vuosien
varrella kehitetty, se on luonut meille uutta ja uutta teollisuutta ja
uusia ja uusia työpaikkoja, ja sen täytyy olla oikeastaan edelleenkin
meidän teollistamispolitiikkamme lähtökohtana.

Yhdysvallat meni Rooseveltin aikana tähän 40 tunnin työviikkoon.
Joku voisi vetää tästä sen johtopäätöksen, että kun silloinen suur-
työttömyys ~~siis~~ sitten poistui, että se olisi tässä ehdoton todis-
tus siitä, mihinkä me voimme päästä työaikapolitiikassa siirtymällä 40
tunnin työviikkoon. Minä haluaisin tässä yhteydessä sanoa sen, mikä mi-
nun mielestäni on oleellista, ja se on se, että näitä kahta maata, ei
edes kahta maanosaa saa suoraan verrata toisiinsa. Mutta Yhdysvallat on
joka tapauksessa kontinentti, jossa ei ulkomaankaupan ja kotimarkkina-
kaupan ja vientiteollisuuden ja kotimarkkinateollisuuden välillä ole
sellaista ongelmaa, kuin mitä se on meidän talouselämässämme. Yhdysval-
tain työllisyysstrukturi on niin selvästi toinen kuin meidän, ja meidän
työllisyysstrukturiimme on eurooppalaisiin teollisuusmaihin nähden

jyrkästi toinen, ja se johtuu tästä meidän pienviljelijöittemme suuresta lukumäärästä ja siitä syntyneestä suuresta rakenteellieesta työttömyydestä, joka tällä hetkellä ja muutama vuosi taaksepäin ja pitkäksi aikaa eteenpäin on meidän työttömyytemme keskeinen ongelma.

Kun koneen vapauttamista työntekijöistä on puhe, niin tekee mieleksi mainita, että äskettäin, kun Enso-Gutzeitin tilinpäätös vahvistettiin, niin todettiin siinä työvoiman, Enso-Gutzeitin palkkaaman työvoiman kokonaismäärän mieman vähentyneen edellisestä vuodesta. Mutta kun sitten tarkasteltiin kahta suurta ryhmää, teollisuuden palveluksessa ja metsäteollisuuden palveluksessa olevia ryhmiä, metsätaloudessa tämä noin 20.000:n suuruusluokkaa oleva työvoima oli vähentynyt muistaakseni 2.000:lla ja teollisuuden puolella se oli noussut vastaavalla määrällä. Ja kaikki tämä on tuloksena metsätalouden puolella siitä kehityksestä, mikä siellä on tapahtunut ennen kaikkea moottorisahojen tuloksena, ja nimenomaan sen vuoksi, että ei ole sitten tässä suhteessa otettu kai hummioon tarpeellisia muutoksia, minä luulen, että jopa hinnoittelussakin se saattaisi tulla kysymykseen, mutta taas teollisuuden puolella kasvu on kyennyt vastaanottamaan tämän parituhatta ihmistä. Tämä työntekijäin vaihtuvuusrekvenssikin antaa tässä mielenkiintoisen kuvan. Enso-Gutzeitiin tulee ja lähinnä teollisuuden puolelle vuosittain n. 3.000 työntekijää ja lähtee suunnilleen saman verran, ehkä vähän enemmän. Ihmisiä tulee ja menee, ja lopputulos kuitenkin on, niinkuin tässä kävi ilmi, tämä kasvu. Tämä tapaus, minä olen sitä suurella mielenkiinnolla seurannut, se on eräs tyypillinen todistus siitä, mihin jonkin yksityisen työpaikan puitteissa voidaan päästä positiivisiin järjesteyin. Samanlaista järjestelyä ei voida saada edes yhden työehtosopimuksen puitteissa tämän vussin teollisuuden piirissä eikä voida saada sitä vielä vähemmän puhtaasti lailla toteutuen.

Tässä aloitteen perusteluissa todetaankin, että meidän pitäisi kiireellisesti selvittää 5-päiväiseen työviikkoon siirtymisen mahdollisuudet ja tämän toimenpiteen taloudelliset seuraukset. Ja silloin

on tietysti muistettava se, että jos tämän lyhennyksen täytyy luoda uusia työpaikkoja, yhden ja saman koneen piiriin ei voida pistää enempää, koska sen ympärille, jos on yhdestä työntekijästä kysymys, ei voida pistää enempää väkeä, ja silloin kun mennään sitten kolmesta vuorosta neljään vuoroon, se on mahdollista, mutta silloin on sitten muistettava, että meillä tulee kaikki muutkin tähän liittyvät ongelmat eteemme. Mutta sillä, että sijoitetaan yhteen ja samaan työpaikkaan nykyiseltä pohjalta lisää työvoimaa, sillä ei ole suuria mahdollisuuksia työllisyysongelman ratkaisemiseen, siitä minä olen tämän työn puitteissa tullut täysin varmaksi, mutta uusia työpaikkoja se edellyttää kyllä tehtäväksi. Mutta jos me sitten taas toisaalta pidämme ehdottomasti kiinni, niin kuin minun mielestäni tässä suhteessa on välttämätöntä pitää, tästä ansiotasoa alentamatta -linjasta, niin silloin on muistettava, että 45 tunnista meno 40 tuntiin tietää sitä, että 40 tunnissa on ansaittava yhtä paljon kuin aikaisemmin. Se merkitsee 1/9 palkkojen korotusta samaan aikaan, kun sitten investointitarve lisääntyy, ja me emme voi olla varmoja siitä, että taas pääoman kasvu lisääntyy tämän yhteydessä.

Tämän puheenvuoron puitteissa voisi joku saada sen käsityksen, että minä olen vastustamassa työajan lyhentämistä. Minä olen kyllä siihen viimeinen mies, mutta nyt on asianlaita näin, jotkut ovat sanoneet, että tähän menee nyt tutkittavaksi ja se on pantava komiteaan ja miten vain. Tavallinen kansa käsittää tällaisen asian reiluna aloitteena, ja se odottaa siitä melko pian tämän voimasuhteiselta eduskunnalta ratkaisua, ja tähän sisältyy se väara, että me emme pysty tätä lupautta lunastamaan. Sen vuoksi näillä tällaisilla aloitteilla täytyy olla paljon perusteellisempi harkinta, mitä tässä yhteydessä oli. Minä olen allekirjoittanut sen poliittisista syistä, niinkuin tässä sanot-

tiin, että tämä on poliittisista syistä tarpeen, mutta olen käyttänyt näin pitkän puheenvuoron, tavallaan vähän ryhmän puheenjohtajan lu-
vallakin, korostaakseni sitä, että meidän pitäisi näissä asioissa mieluummin käydä tällainen keskustelu ennen aloitteen ~~tekemistä~~ tekemistä kuin sen jälkeen.

Sosialidemokraattinen Eduskuntaryhmä

Arvoisa Eduskuntaryhmä

Lohjanharjun-Sitarlan siirtotyömaan työläiset kokouksessaan 2,3, 1959 päättivät kääntyä Eduskuntaryhmänne puoleen sen johdosta, että Tie- ja vesirakennushallitus on ryhtynyt erottamaan vakituisia työntekijöitään tehdäkseen tilaa työttömyystyöläisten sijoittamiselle. Siirtotyömaan työläiset haluavat esittää vastalauseensa tällaisen menettelyn johdosta. Työläisten ja työttömien asiaa ei siten auteta, että vakituksessa työsuhteessa olevat erotetaan työttömien työhön sijoittamisesta. Se ei liene myöskään toimenpiteen tarkoituksena. Pohjimmaisena syynä lienee vapauttaa työnantaja niistä sosiaalisista eduista, jotka pitkäaikainen työsuhte työntekijöille antaa. Olemme sitä mieltä, että on jo korkea aika luopua kokonaan siirtotyömaa- ja koko varatyömaajärjestelmästä saattamalla välittömästi voimaan työttömyysavustuslaki ja ensi tilassa työttömyysvakuutuslaki ja teettämällä kaikki työt ns. vapaina töinä. Jatkamalla nykyistä menetelmää ei meillä ole kohta muuta kuin vankileirejä muistuttavia työttömyystyöleirejä. Olemme esittäneet kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoima-asiaain osastolle lopputilien ja irtisanomisten peruuttamista kaikkien TVH:een nyt vakinaisessa työsuhteessa olevien osalta. Toivomme myös arv. eduskuntaryhmänne toimivan edellä esittämienne ajatusten mukaisesti.

Työmaakokouksen valtuuttamina:

Pauvo Tienharju

Olewi Lali

Aleksi Mäkelä

Tammi Ilmarinen

Vilho Järvelä

*Liitteet päätettiin
Jan 10.2.-59 88.*

Kansanedustaja Arvi Turkka
Puutarhakatu 9
OULU

Hyvä Toveri:

Vuoden 1959 valtiopäivät alkavat kuluvaan helmikuun 10 päivänä. Sitä ennen olisi eräs vakava epäkohta voitava poistaa, nimittäin sosialidemokraattisten kansanedustajien jakautuminen kahteen erilliseen eduskuntaryhmään. Tässä tarkoituksessa olemme näin kääntyneet puoleesi ja kehoitamme Sinua palaamaan ryhmäämme välittömästi, jotta kaikki tarpeelliset järjestelyt voitaisiin suorittaa ennen eduskunnan järjestäytymistä.

On tarpeetonta puuttua siihen, mikä haitta kaksijakoisuudestamme on ollut ja mitä ikävyyksiä on seuraava, jos nykyinen hajanaisuus edelleen jatkuu. Nämä asiat ovat jokaiselle kansanedustajalle tunnettuja.

Sosialidemokraattisen Puolueen sisäisten erimielisyyksien selvittämiseksi on käyty ns. sovintoneuvotteluja jo kauan, mutta tuloksetta. Meillä kansanedustajilla olisi nyt tilaisuus auttaa tätä asiaa eteenpäin ja antaa hyvä esimerkki voittamalla hajaannus omassa piirissämme. Avain työväenliikkeessä vallitsevan kriisin laukaisemiseksi on meidän hallussamme. Kysymys on nyt siitä, osaammeko käyttää sitä oikealla tavalla ja oikealla hetkellä.

Edistääksemme sosialidemokraattisen työväenliikkeen yhtenäisyyttä teemme edellä mainitun ehdotuksemme ja toivomme, että sen tarkoitus oikein ymmärretään ja varaukseton kutsumme otetaan vastaan.

Helsingissä helmikuun 5 päivänä 1959

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän
Työvaliokunnan valtuuttamina

Gunnar Henriksson

Rafael Paasio

Kansanedustaja Aili Siiskonen

Paukkulantie 13

MIKKELI

Hyvä Toveri:

Vuoden 1959 valtiopäivät alkavat kuluva helmikuun 10 päivänä. Sitä ennen olisi eräs vakava epäkohta voitava poistaa, nimittäin sosialidemokraattisten kansanedustajien jakautuminen kahteen erilliseen eduskuntaryhmään. Tässä tarkoituksessa olemme näin kääntyneet puoleesi ja kehoitamme Sinua palaamaan ryhmäämme välittömästi, jotta kaikki tarpeelliset järjestelyt voitaisiin suorittaa ennen eduskunnan järjestäytymistä.

On tarpeetonta puuttua siihen, mikä haitta kaksijakoisuudestamme on ollut ja mitä ikävyyksiä on seuraava, jos nykyinen hajanaisuus edelleen jatkuu. Nämä asiat ovat jokaiselle kansanedustajalle tunnettuja.

Sosialidemokraattisen Puolueen sisäisten erimielisyyksien selvittämiseksi on käyty ns. sovintoneuvotteluja jo kauan, mutta tuloksetta. Meillä kansanedustajilla olisi nyt tilaisuus auttaa tätä asiaa eteenpäin ja antaa hyvä esimerkki voittamalla hajaannus omassa piirissämme. Avain työväenliikkeessä vallitsevan kriisin laukaisemiseksi on meidän hallussamme. Kysymys on nyt siitä, osaammeko käyttää sitä oikealla tavalla ja oikealla hetkellä.

Edistääksemme sosialidemokraattisen työväenliikkeen yhtenäisyyttä teemme edellä mainitun ehdotuksemme ja toivomme, että sen tarkoitus oikein ymmärretään ja varaukseton kutsumme otetaan vastaan.

Helsingissä helmikuun 5 päivänä 1959

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän
Työvaliokunnan valtuuttamina

Gunnar Henriksson

Rafael Paasio

Kansanedustaja Vappu Heino

Stålarinkatu 1 A 36

Kansanedustaja Armas Härkönen

Huutokoski

Hyvä Toveri

Hyvä Toveri

Vuoden 1959 valtiopäivät alkavat kuluvaan helmikuun 10 päivänä. Sitä ennen olisi eräs vakava epäkohta voitava poistaa, nimittäin sosialidemokraattisten kansanedustajien jakautuminen kahteen erilliseen eduskuntaryhmään. Tässä tarkoituksessa olemme näin kääntyneet puoleesi ja kehoitamme Sinua palaamaan ryhmäämme välittömästi, jotta kaikki tarpeelliset järjestelyt voitaisiin suorittaa ennen eduskunnan järjestäytymistä.

On tarpeetonta puuttua siihen, mikä haitta kaksijakoisuudestamme on ollut ja mitä ikävyyksiä on seuraava, jos nykyinen hajanaisuus edelleen jatkuu. Nämä asiat ovat jokaiselle kansanedustajalle tunnettuja.

Sosialidemokraattisen Puolueen sisäisten erimielisyyksien selvittämiseksi on käyty ns. sovintoneuvotteluja jo kauan, mutta tuloksetta. Meillä kansanedustajilla olisi nyt tilaisuus auttaa tätä asiaa eteenpäin ja antaa hyvä esimerkki voittamalla hajaannus omassa piirissämme. Avain työväenliikkeessä vallitsevan kriisin laukaisemiseksi on meidän hallussamme. Kysymys on nyt siitä, osaammeko käyttää sitä oikealla tavalla ja oikealla hetkellä.

Edistääksemme sosialidemokraattisen työväenliikkeen yhtenäisyyttä teemme edellä mainitun ehdotuksemme ja toivomme, että sen tarkoitus oikein ymmärretään ja varaukseton kutsumme otetaan vastaan.

Helsingissä helmikuun 5 päivänä 1959

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän
Työvaliokunnan valtuuttamina

Gunnar Henriksson

Rafael Paasio

Kansanedustaja Vappu Heinonen

Stålarinkatu 1 A 36

TURKU

Hyvä Toveri

Vuoden 1959 valtiopäivät alkavat kuluvaan helmikuun 10 päivänä. Sitä ennen olisi eräs vakava epäkohta voitava poistaa, nimittäin sosialidemokraattisten kansanedustajien jakautuminen kahteen erilliseen eduskuntaryhmään. Tässä tarkoituksessa olemme näin kääntyneet puoleesi ja kehoitamme Sinua palaamaan ryhmäämme välittömästi, jotta kaikki tarpeelliset järjestelyt voitaisiin suorittaa ennen eduskunnan järjestäytymistä.

On tarpeetonta puuttua siihen, mikä haitta kaksijakoisuudestamme on ollut ja mitä ikävyyksiä on seuraava, jos nykyinen hajaisuus edelleen jatkuu. Nämä asiat ovat jokaiselle kansanedustajalle tunnettuja.

Sosialidemokraattisen Puolueen sisäisten erimielisyyksien selvittämiseksi on käyty ns. sovintoneuvotteluja jo kauan, mutta tuloksetta. Meillä kansanedustajilla olisi nyt tilaisuus auttaa tätä asiaa eteenpäin ja antaa hyvä esimerkki voittamalla hajaannus omassa piirissämme. Avain työväenliikkeessä vallitsevan kriisin laukaisemiseksi on meidän hallussamme. Kysymys on nyt siitä, osaammeko käyttää sitä oikealla tavalla ja oikealla hetkellä.

Edistääksemme sosialidemokraattisen työväenliikkeen yhtenäisyyttä teemme edellä mainitun ehdotuksemme ja toivomme, että sen tarkoitus oikein ymmärretään ja varaukseton kutsumme otetaan vastaan.

Helsingissä helmikuun 5 päivänä 1959

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän
Työvaliokunnan valtuuttamina

Gunnar Henriksson

Rafael Paasio

Kansanedustaja Urho Kulovaara
Puutarhakatu 7
Turku

Hyvä Toveri

Vuoden 1959 valtiopäivät alkavat kuluvaan helmikuun 10 päivänä. Sitä ennen olisi eräs vakava epäkohta voitava poistaa, nimittäin sosialidemokraattisten kansanedustajien jakautuminen kahteen erilliseen eduskuntaryhmään. Tässä tarkoituksessa olemme näin kääntyneet puoleesi ja kehoitamme Sinua palaamaan ryhmäämme välittömästi, jotta kaikki tarpeelliset järjestelyt voitaisiin suorittaa ennen eduskunnan järjestäytymistä.

On tarpeetonta puuttua siihen, mikä haitta kaksijakoisuudestamme on ollut ja mitä ikävyyksiä on seuraava, jos nykyinen hajanaisuus edelleen jatkuu. Nämä asiat ovat jokaiselle kansanedustajalle tunnettuja.

Sosialidemokraattisen Puolueen sisäisten erimielisyyksien selvittämiseksi on käyty ns. sovintoneuvotteluja jo kauan, mutta tuloksetta. Meillä kansanedustajilla olisi nyt tilaisuus auttaa tätä asiaa eteenpäin ja antaa hyvä esimerkki voittamalla hajaannus omassa piirissämme. Avain työväenliikkeessä vallitsevan kriisin laukaisemiseksi on meidän hallussamme. Kysymys on nyt siitä, osaammeko käyttää sitä oikealla tavalla ja oikealla hetkellä.

Edistääksemme sosialidemokraattisen työväenliikkeen yhtenäisyyttä teemme edellä mainitun ehdotuksemme ja toivomme, että sen tarkoitus oikein ymmärretään ja varaukseton kutsumme otetaan vastaan.

Helsingissä helmikuun 5 päivänä 1959

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän
Työvaliokunnan valtuuttamina

Gunnar Henriksson

Rafael Paasio

Kansanedustaja Arvo Sävelä
Vihtiläjärvi
Kuninkaanlähde

Hyvä Toveri:

Vuoden 1959 valtiopäivät alkavat kuluva helmikuun 10 päivänä. Sitä ennen olisi eräs vakava epäkohta voitava poistaa, nimittäin sosialidemokraattisten kansanedustajien jakautuminen kahteen erilliseen eduskuntaryhmään. Tässä tarkoituksessa olemme näin kääntyneet puoleesi ja kehoitamme Sinua palaamaan ryhmäämme välittömästi, jotta kaikki tarpeelliset järjestelyt voitaisiin suorittaa ennen eduskunnan järjestäytymistä.

On tarpeetonta puuttua siihen, mikä haitta kaksijakoisuudestamme on ollut ja mitä ikävyyksiä on seuraava, jos nykyinen hajanaisuus edelleen jatkuu. Nämä asiat ovat jokaiselle kansanedustajalle tunnettuja.

Sosialidemokraattisen Puolueen sisäisten erimielisyyksien selvittämiseksi on käyty ns. sovintoneuvotteluja jo kauan, mutta tuloksetta. Meillä kansanedustajilla olisi nyt tilaisuus auttaa tätä asiaa eteenpäin ja antaa hyvä esimerkki voittamalla hajaannus omassa piirissämme. Avain työväenliikkeessä vallitsevan kriisin laukaisemiseksi on meidän hallussamme. Kysymys on nyt siitä, osaammeko käyttää sitä oikealla tavalla ja oikealla hetkellä.

Edistääksemme sosialidemokraattisen työväenliikkeen yhtenäisyyttä teemme edellä mainitun ehdotuksemme ja toivomme, että sen tarkoitus oikein ymmärretään ja varaukseton kutsumme otetaan vastaan.

Helsingissä helmikuun 5 päivänä 1959

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän
Työvaliokunnan valtuuttamina

Gunnar Henriksson

Rafael Paasio